

Un număr vechiu 6 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

Director: N. C. SCHINA,

Președinte la Curtea de Apel București

Secretar: VIRGIL ANGHELOVICI

Doctor în drept de la Paris, magistrat

ABONAMENTUL

Pe an, în România . . . . . 100 lei
6 luni . . . . . 50 »
3 luni . . . . . 25 »

APARE ODATA PE SAPTAMANA
sub direcțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI, 5
Lângă Palatul Justiției
— TELEFON 13/29 —

SUMAR

- *Camerile actuale sunt o Constituanta sau nu sunt nimic*, de d-l Dem. I. Dobrescu, Decanul Baroului Capitalei;
- *Dreptul de grevă*, de d-l judecător D. Anghelovici, *dare de seamă asupra conferinței* d-lui Decusară;
- *Teoria instrăinărilor consimțite de erede de aparent*, de d-l Președinte Eugen Petit;
- *O modificare care se impune cu privire la încălcările pământurilor țărănești*, de d-l judecător Corneliu Th. Maioreșcu;

JURISPRUDENȚA:

- *Înalta Curte de Casație s. II: Al. I. Oprea, recurs penal.* (Compunerea Curții cu jurați. — Cum trebuiesc înțeleși termenii din art. 243 Pr. pen. comb. cu art. 216 din legea de org. judecătorească) ?;
- *Casație s. III: Nicolae Romanescu cu Ministerul de Interne* (Condițiuni cerute pentru ca un primar să poată fi revocat de Ministerul de Interne, fără avizul Consiliului superior ad-tiv ? Neîntrunirea acelor condițiuni. — Anularea decretului) ;
- *Curtea de apel București s. III: Arthur Goldberger cere înscrierea sa ca avocat în Baroul de Ilfov* (Situția naționalităților ungare din Transilvania față cu Decretul-lege 3631/918 și art. 10 din legea corpului de avocați), cu o *Notă* de d-l avocat Alfred Juvara ;
- *Trib. Dolj s. comere. și notariat: Banca țarei din Craiova cu Direcția Teatrului Național din Craiova*, (Apelantul poate să redeschidă valabil apelul său, care fusese suspendat, de și fusese dată o cerere de primare care se suspendase și a cărei redeschidere se ceruse), cu o *Notă* de d-l avocat D. M. Constantinescu

Rezumatele jurisprudenței Curței noastre de Casație

- *Casație I:* 1) Contract de locațiune, verbal și anterior vânzării imobilului. — Opozabilitatea lui față de noul achizitor. — Art. 1441 C. civil; art. 37 și 43 l. măsurilor excepționale.
- 2) Legea măsurilor excepționale. — Strein expulzat din țară. — Dacă poate în calitate de chiriaș beneficia de prelungirea de drept a contractului de locațiune ? — Soluție negativă. — Art. 37 din legea măsurilor excepționale.
- 3) Ordonanță prezidențială. — Apel. — Recurs. — Admisibilitatea recursului. — Ordonanță prezidențială. — Admiterea sau respingerea ei. — Chestiuni de fapt, de suverană apreciere. Art. 66 bis pr. civ.
- *Casație II:* 1) Motive de casare. — Recurent. — Obligația de a dezvolta pe larg, nu numai a enunța, motivele de casare.
- 2) Abuz de încredere. — Condițiuni cerute. — Art. 327 codul penal.
- *Casație III:* 1) Legea măsurilor excepționale. — Dacă suspendarea termenelor se aplică și în favoarea persoanelor streine domiciliat în teritoriul ocupat, dar supuse statelor cu care ne găseam în război ? Soluție afirmativă. — Art. 3 și 7 legea măs. excepționale.
- 2) Competință. — Contravențiune neflagrantă săvârșită sub legea veche a vămilor. — Constatarea ei sub legea nouă. — Aplicarea amenzilor de Ad-ția superioară a vămilor. — Art. 199 din legea generală a vămilor din 1905 și din cea de la 1916.

Camerile actuale sunt o Constituanta sau nu sunt nimic

În materie constituțională, n'am ajuns la acelaș grad de precizie, la care am ajuns în materia dreptului privat. În dreptul privat s'au elaborat anume analize, clasări și definițiuni, cari fac din dreptul privat o „cunoaștere sistematică a fenomenului juridic”, adică o îndrumare spre științificarea cunoștințelor juridice.

Este bine să aplicăm aceleași reguli de științificare și la dreptul public constituțional, și dacă nu s'au aplicat până astăzi, cauza este că dreptul constituțional fiind mai recent decât dreptul civil, această elaborare n'a avut timp să se facă.

În dreptul privat avem convențiunile bazate pe o declarațiune de voință sau voințe individuale și conform cu natura lucrurilor, se poate întâmpla ca acest fenomen volițional să fie modificat în consecințele lui de un alt fenomen cărui nu se poate rezista. Dacă acest fenomen modificator este tot volițional, adică tot de natură umană, el s'a numit *forță majoră* și s'ar putea numi și *voință majoră*, spre deosebire de *cazul fortuit*, care nu este de natură volițională, ci se raportează la alte fenomene decât cele voliționale umane, la forțe naturale irezistibile.

În dreptul public, o lege este tot un element volițional, însă o voință *colectivă*, aplicată la reglementarea raporturilor juridice, pe care am putea să o numim *voință legislativă*. Dacă voința legislativă nu-și impune nici o restricțiune în exercițiul ei, exercitarea acestei voințe legislative n'are nimic deosebit. Ea se exercită ca *adunare legiuitoare*. S'ar putea însă ca această voință legislativă să-și impună ei însăși oarecari restricțiuni, și atunci când este vorba de anumite capitole de drept foarte importante, voința legislativă să ia măsuri de precauțiune și garanție contra ei însăși. În acest caz voința legiuitoare, care stabilește aceste capitole de drept deosebit și normele deosebite dupe care se vor putea

schimba aceste capitole, ia numele de constituantă, iar legea eșită din această adunare se numește constituție

În principiu constituția impusă de adunarea constituantă, nu se poate schimba sau modifica decât după formele și normele arătate în ea, iar adunarea aleasă după aceste norme, pentru a schimba constituția veche, se numește adunare sau *parlament de revizuire*. De asemenea, în principiu, o constituție nu poate fi decât revizuită, pentrucă constituanta trebuie să-și schimbe voința sa, respectând normele sau formele ce și-a impus.

Iată principiile constituționale. Aceste principii însă se înțeleg pentru elaborarea constituțională normală. Ce se face cu cazurile anormale și anume cu cazurile de forță majoră, când voința constituantă nu se mai poate exercita pe cale de revizuire? Aci autorii de drept constituțional n'au voit să se raporteze la forța majoră din dreptul privat, deși analogia cu dreptul privat este ușoară. Și n'au voit să se raporteze, pentrucă în materie constituțională, forța majoră cea mai obișnuită este revoluția, și ei s'au temut să definească acest mod de modificarea sau înlocuirea constituțiilor.

Dreptul privat vorbește însă și de această forță majoră, ca de oricare alt fenomen irezistibil care oprește realizarea voinței. Atunci când este vorba de știință și elaborare științifică, nu putem ignora un fenomen care influențează constituția, pentrucă el este un fenomen natural și știința se ocupă de toate fenomenele naturale fie utile, fie periculoase.

Deci să vorbim de forța majoră și în dreptul public. S'ar numi forță majoră în dreptul public constituțional, orice voință externă irezistibilă, care influențează sau modifică normele pe care și le-a impus o constituantă la revizuirea constituției. Această forță majoră poate schimba constituția și o poate chiar desființa.

Această forță majoră poate fi internă sau externă.

Ca forță majoră internă avem revoluția, care schimbă și modifică în mod violent constituția sau normele de revizuire. Ea constituie o voință constituantă nouă, care-și schimbă normele de revizuire pe care și le impusese și lucrează în afară de orice norme și chiar în afară de puterile constituite.

Tot ca forță majoră internă, poate fi considerată și măsura pe care o ia puterea constituită sau parte din aceste puteri, *erijate în puteri constituante*, pentru a evita o revoluțiune sau a face față unei necesități urgente și ineluctabile, care nu poate aștepta termenul și formele revizuirii.

Puterea executivă ia aceste măsuri prin decrete, legi cu caracter de constituantă, pentrucă reglementează fenomene juridice prevăzute în constituția țării.

Forța majoră externă lucrează sau direct sau indirect prin mijlocul puterilor constituite. Avem cazul războiului, când puterea inamică învingătoare impune schimbări de natură constituțională pe cale

de tratat, sau când alte puteri sau voințe impun aceleași schimbări de cari se leagă un interes vital al țării și când nu mai putem aștepta termenul și formele revizuirii.

În prezent avem în țara noastră dispozițiuni constituționale luate din cauză de *forță majoră internă*, cum este cazul împrumutării țăranilor, în afară de formele arătate de art. 19 din constituție, și cazuri de *forță majoră externă*, cum este decretul de împământenirea evreilor, în contra dispozițiilor art. 8 din constituție.

Care este efectul acestor cazuri de forță majoră?

Facem din nou apel la normele dreptului privat. Dacă un caz de forță majoră distruge chiar fundamentul voinței particulare, adică face voința lui inaplicabilă, această voință este anihilată. Dacă, de exemplu, voința făcuse un contract, contractul este desființat și avem ca exemplu cazul cu scoaterea obiectului contractului din comerț sau distrugerea lui.

Dacă voința se poate realiza în parte, atunci contractul nu se reziliază decât în parte. În acest caz voința contractantă nu este desființată decât în parte.

Ca exemple de forță majoră internă avem cazul împrumutării țăranilor, care a modificat o parte din constituțiunea țării. Este evident că în acest caz forța majoră nu distruge chiar esența constituției, pentrucă ar fi juridicește posibil ca o convocare a constituantei după normele prevăzute pentru revizuire, să aprobe sau să respingă împrumutarea făcută contra normelor constituției. Adică *ipotețic* este posibilă chiar o respingere a împrumutării. În realitate însă din cauza situațiunei actuale a spiritelor din țară și din toată omenirea, o atare respingere ar însemna revoluția. Este deci cert că adunările parlamentare de revizuire nu pot refuza împrumutarea. Deci în realitate n'am avea o deliberare, o voință liberă, ci un vot impus de împrejurări. Totuși adunarea revizionistă ar fi admisibilă, pentrucă chiar dacă ratificarea împrumutării îi este impusă și în realitate nu este actul ei, ea poate totuși exista ca parlament de revizuire.

Nu tot așa este cazul cu impunerea împământenirilor evreilor prin decretul-lege. Această admitere de cetățeni noi anticonstituționali face imposibilă o cameră revizionistă. O adunare revizionistă este tot aceeași *constituantă* care a făcut și menținut constituția existentă, și care vine astăzi să-și schimbe voința ei. Avem, prin urmare, o continuitate a *aceleiași voințe*, dar care acum ș'a schimbat modul ei de a vedea. Astăzi însă am fost forțați de o forță majoră externă să primim în corpul electoral alegători noi, *în afară de formele constituției*. Atunci o cameră de revizuire nu mai este posibilă decât într'un singur caz și anume: să facem alegeri numai cu vechii alegători constituționali, pentrucă numai în acest caz putem avea o continuitate a *aceleiași voințe*. Dacă

însă noi facem alegeri la care iau parte și noui alegători anticonstituționali, chiar pentru a îndeplini formele revizuirii în vederea ratificării decretului-lege de încetățenirea lor, facem o ratificare anticonstituțională, pentru că chiar adunarea revizionistă de ratificare, este anticonstituțională, deoarece este aleasă și de alegători anticonstituționali.

Prin urmare repetăm: Alegătorii cei noui constituiesc un vițiu al oricărei adunări revizioniste făcute cu participarea lor și ne aflăm într'un adevărat cerc vicios. Pentru a alege o adevărată adunare revizionistă fără soluțiune de continuitate, trebuie ca la noua alegere pentru aceste adunări revizioniste, nouii alegători să fie ținuti la poarta localului de vot. Dacă aceasta este posibil politiceste și juridicește atunci putem avea camere revizioniste; dacă nu este posibil, nu putem avea decât camere constituante.

Și, pentru că știm că este imposibil să excludem de la orice alegeri revizioniste, pe nouii alegători anticonstituționali, orice adunare aleasă cu acești alegători este anticonstituțională.

Concluziunea logică și inevitabilă este, că cu acești alegători nu putem avea de cât adunări constituante.

Acest caz de forță majoră a desființat chiar constituția existentă? Desigur că nu, pentru că nu s'a manifestat voința nouă constituantă, și numai voința nouă constituantă poate schimba o constituție. Forța majoră arătată mai sus a desființat numai posibilitatea revizuirii după normele arătate de constituția în vigoare, dar până la noua constituție, noi suntem guvernați de constituția veche.

Cum putem ști dacă noile camere sunt corpuri legiuitoare ordinare sau constituantă? După intenția factorilor constituționali. Dacă puterea suverană arată că alegerile se fac pentru o constituantă, atunci camerile alese vor fi camere constituante. Alegerile din urmă s'au făcut cu declarațiunea Regelui că alegătorii sunt chemați pentru formarea camerilor constituante; alegătorii au convenit să aleagă deputați și senatori pentru constituantă. Deci camerile sunt constituante.

Dar este și mai mult. Pentru că corpurile legiuitoare actuale au vițiul alegătorilor anticonstituționali, n'ar putea face nici o lucrare legislativă dacă n'ar fi ratificate de o constituantă nouă, care va consfinți pe nouii alegători. Până atunci ele nu pot avea nici fundamentul constituției celei vechi, deoarece ele s'au ales contra dispozițiilor acelei constituții de alegători anticonstituționali.

Prin urmare, camerile actuale sunt o constituantă, sau nu sunt nimic.

DEM. I. DOBRESU

Decanul Baroului Capital-i

DREPTUL DE GREVĂ

Sâmbătă 22 Noembrie c. a avut loc la „Cercul analor statistice și economice”, conferința colaboratorului nostru **D-l Decusară**, despre „Dreptul la grevă”.

Frecvența grevelor în prezent și caracterul acut pe care l'au luat, învederează interesul actual al acestei conferințe.

Turburările economice provocate de războiul mondial, conștiința maselor despre propriile lor forțe, sistemul unei legiferări și interpretări judiciare din ce în ce mai favorabile dreptului de grevă și în fine anumite manopere politice au facilitat producerea grevelor, care prin frecvența lor au devenit un însemnat rău social, având nu numai consecințe economice dar și pernicioase influențe politice.

Dreptul la grevă este admis ca o consecință a libertății de muncă: o reglementare însă a acestui drept nu există, astfel că el, e exercitat astăzi fără nici o orientare și de multe ori în mod abuziv.

Până la 1864 grevele erau pasibile de pedeapsă după codul penal francez, care le înglobau în delictul de coalițiune.

Astăzi delictul de coalițiune este înlocuit cu acel al atingerii la libertatea de muncă a altuia și deci greva a rămas permisă și nu e pedepsibilă decât prin mijloacele sale, când acestea constituiesc o atingere la libertatea de muncă.

El adevărat că legi speciale în alte țări și la noi prevăd sancțiuni pentru greva salariaților statului, cum ar fi destituirea; aceste legi însă nu desleagă chestiunea dreptului de grevă.

Progresul ideilor umanitare a făcut că dela 1864 încocoace, atenția legiuitorului și străduința judecătorilor în interpretarea contractului de muncă să se îndrepte către favorizarea clasei muncitoare și încurajarea ei în manifestațiunile care puteau să facă oarecare presiuni asupra patronului pentru a asigura lucrătorului un contract de muncă cât mai avantajos.

S'a mers astfel până acolo, încât să se știrbească libertatea de a contracta a patronului, obligându-l să angajeze contra voinței sale pe un lucrător sindicalist și considerând refuzul său de a-l angaja ca o culpă (Cass. fr. 905. D. 1906. 1. 113; Cass. fr. 906. D. 908. 2. 73).

Aceste avantaje făcute unei mase, care prin neasimilarea completă a ideilor e înclinată spre exces, a dus la anumite veleități politice a clasei muncitoare, care speculată de demagogi și având la îndemână arma periculoasă a grevei, a dat naștere stărei de lucruri de azi, ale cărei consecințe economice le suportă în primul rând lucrătorul grevist, căci greva unei categorii de lucrători aducând scumpirea produsului la care sunt întrebuințați, provoacă o scumpire corespondentă la celelalte articole din comerț, iar micșorarea orelor de lucru având de consecință o restrângere a productivității, implicit are loc o scumpire a traiului dela care lucrătorul nu este exclus.

Acastă scumpire a traiului provocată în mare parte prin grevele muncitorești, are efect asupra unei alte clase de muncitori—funcționarii publici—cari ne mai putând face față exigențelor unui trai prea scump, sunt nevoiți să ceară și ei de la stat mărirea salariilor în proporție crescândă—, astfel că la un moment dat Statul se vede aproape de ruină și în pragul anarhiei.

Iată la ce rezultate grave din punct de vedere eco-

nomie și politic duc grevele făcute prea des și cu prea mare ușurință.

E. Marguery în frumoasa sa lucrare „Le droit de propriété et le régime démocratique”, inspirată de un democratism luminat, bazat pe respectul diferențierii valorilor și diviziunii muncii, prin opozițiune cu tendințele uniformiste ale comunismului, cu drept cuvânt serie că dreptul la libertatea muncii, ca și dreptul de proprietate, nu sunt decât niște formule provizorii, care pot să rezume la un moment dat un anumit aranjament social avantajos, dar care n'au nimic absolut în ele și sunt susceptibile de variație după cerințele interesului social.

Abuzul dreptului de proprietate sau posibilitatea acestui abuz, a dat naștere la o serie de măsuri restrictive a exercițiului acestui drept.

Același interes social nu exige și pentru dreptul la libertatea de muncă, măsuri restrictive, când printr-o întrebuințare abuzivă, exercițiul său atinge interesele vitale ale unei societăți?

Considerând chestiunea din aceste puncte de vedere, D-l Decusară a făcut examenul economic și juridic al dreptului de grevă.

Cu cifre a demonstrat frecvența grevelor și pagubele pe care ele le cauzează producției generale.

Arătând că sunt două teorii prezente, în ceea ce privește consecințele juridice ale dreptului de grevă, una considerând contractul de muncă suspendat în timpul grevei, cealaltă susținând că prin grevă contractul de muncă dintre patron și salariat se reziliează, d-l Decusară, cu drept cuvânt, s'a declarat pentru ultima părere, întemeiat pe principiile generale din materia contractelor (art. 969 și 1075 c. c.), care prevăd rezilierea lor prin neîndeplinirea obligațiilor uneia din părți.

Este evident că după cum se adoptă una sau alta din teorii, efectele grevei sunt diferite. Astfel, în prima teorie, contractul de muncă fiind numai suspendat, patronul va trebui să plătească salariul și în timpul grevei, pe când din contra, în cea de a doua teorie el nu numai că poate refuza plata salariului în timpul grevei, dar ar putea cere și daune, dacă greva a fost neîndreptățită.

Deaceia, înființarea unei instanțe speciale, care să judece temeinicia grevei și sancțiunea supunerii judecăței acestui tribunal, este o măsură necesară pentru a produce un temperament exercițiului arbitrar al dreptului de grevă.

În această ordine de idei, d-l Decusară propune următoarele norme:

1) Nici o grevă nu poate avea protecțiunea legii, dacă e pornită dintr'un motiv neîntemeiat și întrebuințată într'un scop nejustificat;

2) Orice grevă, înainte de a fi declarată, trebuie să fie însoțită de o prealabilă înștiințare a părții, contra căreia se uzează de ea;

3) Recursul la grevă nu poate fi admis funcționarilor publici, depinzând de Stat, județ și comună, precum și lucrătorilor și meseriașilor din stabilimentele sau întreprinderile de utilitate publică cu caracter economic, industrial sau comercial;

4) Chiar grevele din industriile sau întreprinderile particulare, trebuiesc supuse recursului la conciliațiune și arbitraj;

5) Conciliațiunea sau arbitrajul trebuie să aibă un caracter obligatoriu și să fie sancționat de responsabilități civile și penale;

6) Înființarea unui minister al muncii, și

7) Legiferarea contractului colectiv de muncă cu minimum de salariu și minimum timp de muncă.

După ce d-l Decusară a sfârșit interesanta d-săle, con-

ferința a luat cuvântul distinsul nostru colaborator, d-l avocat D. R. Ioanănescu, profesor la Academia comercială, care a arătat că întotdeauna grevele au sfârșit prin îmbunătățirea stărei materiale a lucrătorilor, și s'a declarat partizanul teoriei suspendării contractului de muncă în timpul grevei.

Discuțiunea a fost închisă cu o elocintă cuvântare a d-lui A. C. Cuza, profesor la Universitatea din Iași și membru al noului Parlament, atrăgând în deosebi atenția asupra pericolului pe care îl prezintă veleitățile de supremație al clasei lucrătorilor asupra celorlalte clase intelectuale; și a arătat că din fericire elementul țărănesc face un zid puternic contra mișcărilor unei minorități, pe care agitatori interesați o excită la dezordine.

Că adevărata armonie, nu se sprijină atât pe lupte intestinale de clasă, ci prin darea fiecărei clase a drepturilor sale în raport cu însemnătatea sa socială în Stat, căci nu mai trebuie tolerat, ca o minoritate să terorizeze o majoritate muncitoare, sănătoasă și înțeleaptă — prin mișcări cu caracter anarhic și bolșevist.

V. AN.

Teoria înstrăinărilor consimțite de eredele aparent

Celebra controversă relativă la teoria înstrăinărilor consimțite de eredele aparent, unui terțiu de bună credință, e din nou la ordinea zilei. Deciziunea recentă a Înaltei Curți de casație s. I No. 75 din 5 Mai 1919, (V. „Curierul Judiciar” No. 7/919, p. 72), confirmă vechea jurisprudență a validărei acestor înstrăinări către un terțiu de bună credință. D-l Profesor D. Alexandresco, savantul nostru civilist o combate cu energie, în numărul 26-27/919 din „Tribuna juridică”. Socotim că facem o îndatorire colegilor noștri, rezumând pe două coloane, față în față, argumentele *pro* și *contra*. La urmă, vom în-
drăzni și o părere proprie.

Pro

I. *Maxima*: Error communis facit jus.

II. Argumente de text.

1) *Suprimare*. În c. nostru civ. nu s'a trecut art. 1599 din cel francez, care declară nulitatea vânzării lucrului altuia.

2) Analogii:

a) Art. 117 c. civ. „Dacă „absentul se ivește sau dacă „existența lui este dovedită, chiar și după punerea „în stăpânire definitivă, el „își va primi averea în starea „în care s'ar găsi, precum „și prețul lucrurilor înstrăi- „nate din ea sau cele cum- „părate cu prețul averei ce- „lei vândute, fără a putea ur- „mări acea avere, dacă va fi „trecut la o a treia persoană”.

Contra

I. *Maxima*: 1) Nemo plus juris ad alium transferre potest, quam ipse habet și colorul ei.

2) Resoluto jure dantis, resolvitur jus accipientis.

II. Argumente de text.

1) *Tradiție*. Art. 580, partea 2-a, din cod. Calimach: „De „obștie nu poate nimeni să „dea altuia mai multe dri- „turi, decât acele ce el „însuși are”.

2) Analogii:

a) Art. 1770 c. civ. „Aceli cari au asupra unui imobil un drept suspens prin o condițiune sau rezolubil în oare cari cazuri, sau supus la o acțiune de resciziune, nu pot consimți decât o ipotecă supusă aceluiași condițiuni sau aceluiași resciziuni”.

b) După art. 726 c. civ., curatoarele unei succesiuni vacante trebuie să verse la Casa de consemnațiuni și sumele adunate din vânzarea imobilelor.

Deci, vânzarea imobilelor este permisă și validă, chiar față de adevăratul moștenitor care s'ar ivi mai târziu.

c) După art. 1557 c. civ. „E valid aceia ce face mandatarul în numele mandantului, atâta timp cât nu cunoaște moartea lui sau existența uneia din cauzele ce desființează mandatul“.

Deci, deși mandantul a încetat din viață, mandatarul poate vinde în mod valid un imobil al celui dintâi, atunci când nu știa că mandatul lui a luat sfârșit.

d) Art. 1607 c. civ. „Ere-dele depozitarului, care a vândut în bună credință lucrul ce n'a știut că este depozitat, este dator numai să restituiească prețul primit sau să cedeze acțiunea sa contra cumpărătorului, dacă prețul nu ar fi fost plătit“.

Vezi și art. 316, 765, 834 și 1167 c. civ. ¹⁾

III. *Legi speciale.* D. M. A. Dumitrescu citează art. 7 din legea consolidărilor petrolifere din 9 Mai 1904, care prin ultimul alineat dispune: „Dacă, însă, un terțiu va stabili judecătorește dreptul său de adevărat proprietar față de cel ce a dat concesiunea și care până atunci trecea de proprietar, în acest caz acel terțiu va trebui să respecte concesiunea față de cesionar, dar va putea să-și stabilească înaintea justiției cuantumul real al redevenței ce i se va cuveni pe viitor“.

IV. *Principii de echitate.* După Colin et Capitant (tom. I, pag. 968) cel mai favorabil argument ar rezulta din dispozițiile art. 998, 999 c. civ. Dacă eroarea comisă de terții cari au tratat cu moștenitorul aparent este scuza-bilă, la urma urmei tot moștenitorul real este adevăratul

b) Art. 565 pr. civ. „Ordonanța de judecare, rămasă definitivă și executată, trece la judecătoreștii dreptul ce avea și urmăritul asupra bunului vândut...“.

Cu prilejul debaterilor parlamentare, în Camera la 1900, d-l deputat A. Marghiloman, a exprimat dezideratul ca imobilul să fie *absolut* purgat prin judecare — ceeace Camera nu a admis.

La argumentul *pro* de la punctul a, d-l Alexandresco răspunde că regula consacrată de articolul citat fiind excepțională, nu poate fi întinsă și la alte cazuri, decât acele anume admise de lege.

Exceptiones sunt strictissime interpretationis.

Același răspuns se poate da și la argumentele de la punctele b și c.

Acest argument, după părerea noastră, nu are nici o valoare juridică, căci în specie chestiunea e relativă la imobile, știut fiind că numai *mobilele corporale* pot face obiectul unui depozit.

Vezi și art. 769, 830 și 1803. ¹⁾

III. *Doctrina franceză:* T. Hue; Baudry et Wahl; Marcadé; Laurent.

Doctrina română: D. Alexandresco; M. A. Dumitrescu.

IV. *Părere proprie.* Se știe că în materie de revendicare, atunci când e vorba de a se dovedi dreptul real de proprietate, jurisprudența modernă franceză admite sistemul cântăririi calitative a posesiunii fiecăreia din părțile în litigiu. Acela va dobândi imobilul, care are

vinovat de a fi pricinuit prin neglijența lui situațiunea de fapt din care a rezultat această eroare. Mai demn de interes este terțul decât dănsul. Moștenitorul nu trebuie deci admis să pricinuiască terțului un prejudiciu pe care tot el este ținut să-l repare, conform principiilor generale de echitate.

V. *Principiu economic.* Bunerile trebuiesc să circule. Acesta e principiul economic care a servit ca bază întregii legislațiuni moderne relative la imobile. Este cert că cu cât jurisprudența va fi mai severă în validarea tranzacțiunilor relative la imobile, cu atât mai puțin acestea vor circula din lipsă de cumpărători. În același sens pledează și interesul administrării averilor sucesorale.

și VI. *Jurisprudența franceză* despre care Colin et Capitant spun că e tot atât de fericită în rezultatele sale, pe cât de îndrăzneț este principiul pe care îl pune.

asupra lui o posesiune de o calitate mai bună. Se caută care dintre părți are titlu, a cărei posesiune este mai veche și de mai lungă durată sau mai bine caracterizată. Principiul „*In pari causa, melior est possidentis*“, suferă numeroase excepțiuni, hotărâte de împrejurările cauzei. Totul se rezumă la o chestie de fapt: A cui posesiune e mai bună? Acela va învinge care va dovedi în această privință superioritatea lui.

Deasemenea și când e vorba de culpă sau simplă neglijență (art. 998, 999 c. civ.), jurisprudența franceză — atunci când ambelor părți li se poate imputa ceva — cântărește vinovăția fiecăreia în parte, compensează vinovățiile respective dacă este loc până la un punct, atribuind valoarea diferenței părții care are vina mai mică. De exemplu: două automobile se ciocnesc, sfărâmându-se. Ambii conducători cer daune unul altuia, susținând fiecare că celalt e în culpă, pe când în fapt sunt ambii — mai mult sau mai puțin — vinovați.

Același sistem, aceeași cântărire credem că ar trebui admisă și pentru a rezolva controversa înstrăinărilor consimțite de eredele aparent. Se va vedea care e mai în culpă: adevăratul moștenitor, că nu a luat măsurile necesare pentru apărarea drepturilor sale asupra imobilului în litigiu, ferind și pe alții de a-l dobândi în mod nevalabil sau terțul deținător care a contractat cu prea mare ușurință, fără a face cele mai elementare cercetări asupra dreptului de proprietate al aceluia ce i l'a vândut. Dacă numai unul din ei e în culpă, celalt va obține câștig de cauză. Dacă ambii sunt vinovați, se va aprecia și cântări gradul de răspundere al fiecăruia, și procedându-se la compensație, se va putea atribui, de exemplu, unuia imobilul iar celuilalt daune. Totul și în această materie, trebuie redus deci la o chestiune de fapt, care urmează a se rezolva prin exacta aplicarea a principiului pus de art. 998 și 999 c. civ.

EUGEN PETIT
Președintele Tribunalului Bălți

¹⁾ Citate de D. Alexandresco.

O modificare care se impune cu privire la încălcările pământurilor țăărănești

Este știut că în comunele rurale cele mai numeroase acțiuni sunt cele posesorii, și în revendicare.

Ei bine, dela 1916 încoace, decând săteni și-au lăsat pământ și plug, casa și familia spre a ține calea dușmanului, spre a făuri România-Mare, numărul acestor feluri de acțiuni a crescut considerabil.

La judecătorie, numărul lor sporește; parchetele au și ele numeroase reclamațiuni de încălcări de terenuri.

Lucrul este foarte explicabil. Sătenii odată plecați deacasă, vecinul rămas, a intrat și în terenul celui plecat. Alții au luat chiar hectare întregi în posesia lor. — La venirea sătenilor plecați, aceștia găsesc pământul încălcat.

Ceartă, bătae câteodată și apoi pornesc la administrația plășei, parchet, etc. cari nu pot face decât să mențină «statu-quo» și să trimeată pe părți judecătorului de ocol respectiv.

La judecătorie însă cu toată celeritatea legii judecătoriilor de ocoale, soluționarea procesului nu o poate căpăta așa curând.

Trebue să facă dovada cerută de art. 31 l. j. o. cu martori cari nu vin la primul termen, din obicuință, ori d. notar nu binevoiește a îndeplini procedura din... conivență cu pârâtul, ori o îndeplinește tot din... conivență, călcând cerințele art. 68, ori nu a lipit-o pe ușa casei, ori nu e în termen de 3 zile.

Sau, emițându-se mandate, tocmai atunci jandarmul e chemat la companie, și nu a executat mandatele, etc.

Apoi și pârâtul are drept la contra-probă și deci aceleași motive de tergiversare apar din nou.

În acest timp terenul în chestiune se deține de turburător și se stoarce pe cât posibil.

În fine s'a dat o hotărâre; dar acum încep termenele de opoziție, apel, recurs destul de lungi, și cortegiul de amânări reîncep.

Și nu o singură dată, am văzut săteni mârșniți că pentru o încălcare, trebuește să alerge de multe ori cu anii chiar, până capătă dreptul său.

Socotesc în părerea mea umilă că în ceiace privește judecarea acestor 2 feluri de acțiuni, textele respective din legea j. de ocoale și procedura civilă, trebuesc modificate numai decât.

Avem fericirea de a avea în capul departamentului de Justiție, un adânc și erudit cunoscător al legilor.

D-sa o poate face oricând această modificare.

Termene scurte, chiar de 5 zile, aceste acțiuni, în comunele rurale și până la maximum 5 hectare declarându-se urgente. — Hotărârea să fie executorie — Martorii să se poată aduce de părți cu bilete de identitate, termenele de apel și recurs scurtate, iar recursul declarat să nu suspende executarea hotărârei executorii.

Iată în scurt ceiace ar trebui să se modifice.

Dau asigurări însă că efectuându-se și traducându-se în lege aceste modificări, se va veni în adevăr în ajutorul săteanului în momentele actuale mai ales.

CORNELIU TH. MAIORESCU.

Judele ocolului Spineni-Olt.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II

Audiența de la 14 Iulie 1919

Președința D-lui VICTOR ROMNICEANU, Președinte

Al. I. Oprea, recurs penal

Decizia No. 1177

Compunerea Curții cu jurați. — Art. 248, pr. penală și art. 216 legea org. judecătorești.

Art. 248, pr. penală prevede că judecătorul care a făcut instrucțiunea, adică acela care a dat mandatul de arestare sau a scris ordonanța de urmărire, nu poate lua parte la judecarea fondului, iar art. 216 din legea de org. judecătorească prevede o derogare de la acest principiu pentru judecătorii cari se vor fi pronunțat asupra mandatului de arestare.

Prin «judecătorii cari se vor fi pronunțat asupra mandatului de arestare» din art. 216 din legea de org. judecătorească, nu se poate înțelege judecătorii cari au emis mandatul de arestare, ci acei cari au intervenit într'un mod oarecare la confirmarea sau infirmarea lui, pentru că numai aceștia se pronunță, în adevăr, asupra lui.

Deci, numai în acest sens restrâns trebuesc înțelege termenii din art. 216 din legea de org. judecătorească.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat C. Naumescu din partea recurentului Al. I. Oprea în dezvoltarea motivelor de casare și pe d-l Procuror în concluziuni.

Deliberând,

Având în vedere că din decizia atacată cu recurs se constată, că în compunerea Curții cu jurați a luat parte și Președintele Trib. Olt, care înainte fusese judecător de instrucție și emisese mandat de arestare contra acuzatului Alexandru Ion Oprea, că înaintea Curții s'a ridicat de către acesta prin apărătorul lui incidentul de rea constituire a Curții, incident care a fost respins de Curte pe motivul că art. 248 pr. penală a fost modificat prin art. 216 din legea de organizare judecătorească, în sensul că și judecătorul care a emis mandatul de arestare poate lua parte la judecarea fondului;

Văzând art. 248 pr. penală și art. 216 legea de organizare judecătorească;

Considerând că prin art. 248 pr. penală se prevede principiul că judecătorul care a făcut instrucțiunea și prin care se înțelege acela care a dat mandatul de arestare sau care a scris ordonanța de urmărire, — nu

poate lua parte la judecarea fondului, iar prin art. 216 din legea de organizare judecătorească, o derogare de la acest principiu pentru judecătorii cari se vor fi pronunțat asupra mandatului de arestare;

Considerând că prin termenii „judecătorii cari se vor fi pronunțat asupra mandatului de arestare” întrebuițați de textul citat, care prevede derogarea, nu se poate înțelege judecătorii cari au emis mandat de arestare, ci aceia cari au intervenit într'un mod oarecare la confirmarea sau infirmarea mandatului, pentru că numai aceștia se pronunță într'adevăr asupra lui;

Că în acest sens restrângs trebuesc înțelege termenii din art. 216 legea organizării judecătorești, se explică și prin rațiunea care a prezidat la crearea derogărei și care a fost înlesnirea funcționării instanțelor penale, care adesea erau în imposibilitate de a proceda la judecarea cauzelor prin recuzarea judecătorilor care se pronunțaseră asupra confirmării;

Că dacă prin modificarea adusă în 1902 art. 97 pr. penală, s'a introdus și în acest text dispoziția derogatorie, că judecătorii cari s'au pronunțat asupra confirmării vor putea lua parte la judecare, de aci nu se poate deduce — cum interpretă Curtea cu jurați — că art. 216 ar avea altă aplicațiune și ar privi pe judecătorii cari au emis chiar mandatul de arestare, ci explică numai că legiuitorul din 1902 a căutat, ca metodă, să prevadă cum era și logic — acea dispoziție, care era de procedură și în pr. penală;

Că, dar, Curtea cu jurați, socotind că judecătorul care a dat mandatul de arestare poate lua parte și la judecarea fondului, a violat art. 248 pr. penală și a dat o hotărâre casabilă.

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

INALTA CURTE de CASAȚIE și JUSTIȚIE S. III

Audiența de la 16 August 1919

Președenția d-lui **VICTOR ROMNICEANU**, Președinte

Nicolae Romanescu cu Ministerul de Interne

Decisia No. 276

Contencios administrativ. — Primar revocat fără avizul consil. sup. administrativ permanent. — Recurs. — Termen. —

Condițiuni cerute pentru ca primarul să poată fi revocat de Ministerul de Interne fără avizul Consiliului superior administrativ permanent. — Art. 3 și 4 din legea măs. excep. comb. cu decretele-legi 3104 și 3170 din 16 Noembrie și 13 Decembrie 1916; Art. 1 al Decretului-legi No. 2199 din 18 Iunie 1919; Art. 7 al. f. al legii din 28 Martie 1908; Art. 3 al legii din 9 Ianuarie 1917 și Art. 62 al legii pentru org. Com. Urbane.

1). Termenul de recurs pentru funcționarul revocat, destituit sau înlocuit contra legii e de 30 zile de la data publicării în Monitorul Oficial.

Prin art. 3 și 4 din legea măsurilor excepționale combinate cu decretele-legi 3104 și 3170 din 16 Noembrie și 13 Decembrie 1916 suspendându-se toate termenele prescrise de lege pentru atacarea înaintea oricărei instanțe judecătorești a actelor de orice natură, mai întâi în profitul militarilor chemați sub arme și apoi în acela al tutulor persoanelor domiciliante în Muntenia și Oltenia, treptat cu desfășurarea evenimentelor de război și ocuparea țării de armatele dușmane, iar prin art. 1 al decretului-legi No. 2199 din 18 Iunie 1919 prevăzându-se că suspendările acestea urmează a lua sfârșit două luni de la data acestui din urmă decret, adică la 18 August 1919, recursul de și introdus la 16 Iulie 1919 se găsește în termen, domiciliul necontestat al recurentului fiind în Craiova, care a fost ocupată de dușmani.

2). Pentru revocarea primarilor Comunelor Urbane se cere anumite cazuri specificate în art. 62 al legii pentru organizarea Comunelor urbane și anume: turburarea ordinii publice sau vătărea credinței, care compromise interesele comunei; iar revocarea nu poate avea loc de cât în urma avizului dat de Consiliul administrativ permanent conform art. 7 al. f al legii din 28 Martie 1908.

Prin art. 3 al legii din 9 Ianuarie 1917 derogându-se de la legea de mai sus în sensul că primarii pot fi revocați de Ministrul de Interne fără a se mai cere avizul Consiliului administrativ permanent în cazuri de urgență, justiția este în drept a cerceta dacă împrejurările în care s'a pronunțat revocarea, erau sau nu de natură urgentă, fără de care garanția cu care acești funcționari sunt ocrotiți ar rămâne cu totul iluzorie.

Deci, din examinarea raportului Ministrului de Interne pe baza căruia s'a dat decretul de revocare, care s'a atacat cu recurs, nereeșind veri-o urgență datorită interesului de serviciu, care să fi îndreptățit suprimarea avizului Consiliului superior administrativ, revocarea s'a făcut cu violarea art. 7. lit. f. din legea consil. superior administrativ și aceia a art. 62 din legea org. comunelor urbane.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat Mihail Antonescu din partea recurentului N. Romanescu și pe d-l avocat R. Nicolescu din partea intimatului Ministerul de Interne.

Deliberând,

Asupra incidentului de amânare bazat pe motivul că recursul nu este de natură urgentă;

Având în vedere art. 48 al. ultim din legea Curței de Casație;

Considerând că acest text de lege prevede categorie că Inalta Curte judecă de urgență și cu precădere, fără drept de opoziție afacerile de natură administrativă;

Având în vedere și dispozițiunile art. 25 al. V. din legea Curței de Casație, care dispune că secțiunea vancanțelor va judeca toate afacerile pentru care legile speciale ordonă judecarea lor de urgență sau cu termene scurte;

Că în speță, afacerea dedusă în judecarea acestei Inalte Curți, prin recursul de față fiind de natură administrativă și legea specială a Curței de Casație prevăzând urgența, urmează că recursul poate fi judecat astăzi și ca atare, incidentul de amânare ne fiind întemeiat câtă să fie respins;

Asupra incidentului de inadmisibilitate a recursului întemeiat pe motivul tardivității;

Având în vedere art. 39 al. 5 din legea Curței de Casație;

Considerând că dispozițiunile acestui text de lege stabilește ca punct de plecare al termenului de recurs, pentru funcționarul revocat, destituit sau înlocuit contra legii, data publicării decretului de înlocuire sau revocare în „Monitorul Oficial” prevăzând un termen fatal de trei-zeci zile de la această dată;

Că în speță, deși data decretului regal de revocare se găsește publicată în „Monitorul Oficial” No. 297 din 22 Martie 1917, așa că plecând de la această dată până la aceia de 16 Iulie 1919 când s'a primit recursul la această Inaltă Curte, se constată că au trecut mai bine de doi ani de zile, totuși trebuie să se aibă în vedere art. 3 și 4 din legea măsurilor excepționale, combinate cu decretele legi No. 3104 și 3170 din 16 Noembrie și 13 Decembrie 1916, prin care s'au suspendat toate termenele prescrise de lege pentru atacarea înaintea ori cărei instanțe judecătorești a actelor de orice natură mai

întâi în profitul militarilor chemați sub arme și apoi în acel al tuturor persoanelor domiciliate în județele din Oltenia și Muntenia, treptat cu desfășurarea evenimentelor de război și ocupare țării de armatele dușmane;

Considerând că județul Dolj, este unul din acele care a fost ocupat de armatele dușmane;

Că, recurentul având domiciliul necontestat în orașul Craiova, dânsul este în drept să beneficieze de această suspendare;

Considerând că deși prin art. 1 al Decretului No. 2199 publicat în „Monitorul Oficial” No. 48 din 18 Iunie 1919 se prevede că suspendările prescrise prin sus arătate decrete și legi, urmează a lua sfârșit două luni de la data acestui din urmă decret, adică, tocmai la 18 August 1919—însă recursul lui N. Romanescu fiind introdus înăuntrul acestui termen (16 Iulie 1919) incidentul de tardivitate ridicat urmează a fi respins ca neîntemeiat.

In fond:

Având în vedere recursul făcut de Nicolae Romanescu, conform art. 5 paragr. 3 lit. f din legea Curții de Casație prin petiția înregistrată la No. 4259 din 16 Iulie 1919;

Având în vedere că prin această petițiune, recurentul arată că face recurs în contra Decretului Regal cu No. 238 din 21 Martie 1917 și în contra raportului Ministerului de Interne No. 13793 din aceeași zi, publicate ambele în „Monitorul Oficial” No. 297 din 22 Martie 1917 prin care a fost revocat din funcțiunea de Primar al orașului Craiova, cerând să se constate de ilegale actele atacate cu recurs și să se invite Ministerul de Interne să le desființeze;

Având în vedere că în fapt se dovedesc următoarele:

Nicolae Romanescu, primar al orașului Craiova, a fost revocat din această funcțiune prin Decretul Regal No. 238 din 21 Martie 1917, în baza legii din 11/24 Ianuarie 1917, asupra măsurilor excepționale relative la funcțiuni publice și la consilii județene și comunale și în urma raportului Ministerului de Interne No. 13793 din aceeași zi (21 Martie 1917);

Având în vedere că, prin acest raport, Romanescu este învinuit: 1) că nu a veghiat la aplicarea măsurilor luate de guvern ca, valorile comunei să fie consemnate și 2) că, în luna Decembrie 1916 pe când se afla la Iași, ne mai putând să-și exercite însărcinarea de primar, a încasat onorariul și cheltuețile de reprezentare pe lunile Noembrie—Martie, inclusiv și apoi a părăsit țara.

Având în vedere că la aceste învinuiri, recurentul obiectează următoarele: 1) din actele ce prezintă la dosar probează că valorile comunei Craiova, au fost consemnate în luna Decembrie 1916, anterior ordinului circular apărut în Monitorul Oficial din cursul lunii Ianuarie 1917, prin care să făcea cunoscut tuturor funcționarilor de a consemna valorile ce au luat asupra lor cu ocaziunea refugiului în Moldova; 2) că el și-a exercitat atribuțiunile de primar al Craiovei și în orașul Iași; 3) că deși a încasat, în adevăr onorariul și cheltuețile de reprezentare pe lunile arătate în raportul Ministrului însă a făcut-o de-o potrivă cu toți ceilalți funcționari și conform dispozițiilor guvernului însuși; că chiar plecarea sa la Paris este cu totul justificată prin nevoia ce a avut recurentul de a își îngriji sănătatea care îi era sdruncinată;

Considerând că art. 7 litera f din legea asupra consiliului administrativ permanent din 28 Martie 1908, pune în competența acestui consiliu să-și dea avizul

asupra cazului de revocare al primarilor, fără care nu poate avea loc o asemenea revocare;

Că prin art. 3 al legii din 9 Ianuarie 1917, asupra unor măsuri excepționale relative la funcțiuni publice și la consilii județene și comunale, s'a derogat la această garanție dată primarilor, prevăzându-se că dânsi pot fi revocați de Ministrul de Interne, fără să se mai ceară avizul consiliului administrativ permanent, însă numai în cazuri de urgență;

Considerând că legiuitorul din 1917 a introdus această modificare având în vedere faptele de război ce se petreceau pe teritoriul național, când din cauza unor asemenea împrejurări nu ar fi fost timpul necesar pentru a se consulta Consiliul superior administrativ; că, însă, departe de a fi voit să suprimă chiar pe timpul războiului garanția dată primarilor și ajutoarelor lor prin legea Consiliului superior administrativ, a înțeles din contra, că în mod cu totul excepțional și numai în cazuri urgente, Ministrul să uzeze de această facultate justificând-o conform art. 4 din aceeași lege, prin un raport motivat către Rege;

Considerând că justiția este în drept a cerceta dacă împrejurările în care s'a pronunțat revocarea erau sau nu de natură urgentă, fără de care, garanția cu care acești funcționari sunt ocrotiți ar rămânea cu totul iluzorie;

Considerând că din raportul Ministrului de Interne pe baza căruia s'a dat decretul de revocare nu reiese vreo urgență datorită interesului de serviciu, care să îndreptățească suprimarea avizului Consiliului superior administrativ; că, din contra, în fapt se constată, că revocarea s'a efectuat mai bine de patru luni după ocupațiunea orașului Craiova de către inamic; că, prin „urgență”, de care vorbește legea din 11/24 Ianuarie 1917 nu se poate înțelege de cât necesități și interese grabnice ale comunei, care să reclame înlăturarea imediată a primarului în împrejurări cari nu ar permite nici un răgaz, iar nu simpla pedepsire a acestui funcționar, pentru orice greșală comisă; că prin urmare în condițiunile în care a avut loc revocarea, ea nu putea fi făcută în lipsa unei urgențe justificate, de cât cu avizul prealabil al Consiliului superior administrativ;

Considerând că revocarea s'a făcut și cu încălcarea art. 62 al legii pentru organizarea comunelor urbane, de oarece această lege cere, în afară de garanția consultării Consiliului superior, un raport al Ministrului motivat pe unul din cazurile specificate prin citatul articol, a cărui cuprindere este că, primarii „nu pot fi revocați decât când ar persista să se depărteze dela atribuțiunile lor, sau dacă actele lor ar fi de natură a provoca la turburarea ordinii publice. or, când prin vădită rea credință ar compromite interesele comunei”.

Considerând că prin raportul Ministrului către Rege, învinuirea ce se aduce primarului Romanescu, este că în urma împrejurărilor militare care au impus evacuarea mai multor orașe, Ministerul a dispus ca orice valori ale administrațiilor teritoriilor evacuate să se consemneze spre a fi ferite de o întrebuințare neregulată, de pierderi sau distrugerii—și că primarul de Craiova, în loc să vegheze la stricta aplicare a acestui ordin, s'a folosit de împrejurarea că comptabilul acelei comune avea asupra sa mai multe sume nedepuse încă și că în cursul lunii Decembrie 1916, pe când se găsea la Iași și deci nu mai era în putință să exercite însărcinarea sa de primar, și-a încasat onorariul și cheltuețile de reprezentare pe lunile Decembrie 1916 până la Martie 1917 și apoi a părăsit țara;

Considerând că această învinuire nu poate fi asimilată

lăta cu nici unul din cazurile prevăzute prin art. 62 suscitată; că deosebit de aceasta, din borderoul de valori, numerar și efecte format la data de 28 Decembrie 1916, și semnat de ajutorul de primar Bărliba și delegatul Ministerului de Interne Sterescu, se constată că, în numerar de 484.802 lei și 82 și efecte în valoare de 4.081.000 lei, s'au pus la dispoziția Ministerului de Interne, la data sus arătată de 28 Decembrie 1916; că dacă din numerarul aflat în casa acelei administrațiuni, primarul Romanescu, a mandatat onorariile și cheltuielile sale de reprezentare, pe lunele Noiembrie și Decembrie 1916 până la Martie 1917 în valoare totală de 6.500 lei, aceasta se explică: 1) prin ordinul circular al Ministerului de Finanțe No. 118.607 din 11 Noiembrie 1916 aflat în copie la dosar, care a autorizat achitarea salariilor pe trei luni înainte tuturor funcționarilor statului măsură care s'a aplicat și funcționarilor comunali cari aveau nevoi ca și cei dinții — și al 2-lea, prin faptul că funcționarii evacuați la Iași cu tezaurul și arhiva administrațiilor lor, au fost considerați, cu drept cuvânt, ca funcționând mai departe — și prin urmare nu se poate atribui un singur moment primarului de Craiova gândul de-a își apropia, fără drept bani ce ar fi aparținut comunei, atunci când dănsul nu numai că a avut grija să salveze întreaga avere a acelei administrațiuni, dar încă din diferite împrejurări a făcut din avutul său propriu donațiuni Primăriei de Craiova, care întrec cu mult onorariile sale pe un an întreg — după cum aceasta se poate vedea din copiile legalizate aflate la dosar (vezi actele la filele 28, 29, 30 și 33;

Considerând în fine că plecarea lui N. Romanescu în străinătate este justificată prin boala de care suferă dovedită cu certificate medicale atât a medicilor din țară cât și ale acelor din Suedia și Franța aflate la dosar și dat fiind toate greutatea de viață pe care le-au întâmpinat în anul 1917 toți acei cari au trecut în Moldova neocupată de dușman, nu i se poate aduce o învinuire din faptul că a plecat să-și îngrijească sănătatea, acolo unde putea să găsească aceste îngrijiri;

Considerând dar, că din cele expuse, reese că revocarea recurentului s'a făcut cu violarea art. 7 lit. f din legea Consiliului superior administrativ și aceia a art. 62 din legea organizării comunelor urbane, și prin urmare motivele invocate fiind întemeiate, recursul câtă a fi admis.

Pentru aceste motive, Curtea, admite recursul etc

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI, S. III

Audiența dela 11 Iulie 1919

Președinția d-lui N. C. SCHINA, Președinte

Arthur Goldberger cere înscrierea sa ca avocat în Baroul de Ilfov
Decizia civilă No. 100

Anexiune.—Situția naționalităților ungare din Transilvania. — Decretul-lege No. 3631 din 1918.

Cerere de înscriere în Barou a unui licențiat în drept născut în România, din părinți supuși Austro-Ungari, originari din Făgăraș și stabiliți în România. — Respingere. — Art. 10 din legea corpului de avocați.

Decretul-lege No. 3631 din 11 Decembrie 1918, al guvernului român, care confirmă unirea ținuturilor de peste munți, foste ungare, locuite de români, cu România, nu arată care e situația naționalităților ungare din zisele ținuturi ca efect al anexiunii.

În lipsa unei manifestări exprese a autorului

decretului, determinarea naționalităților rămâne deci să se facă potrivit regulilor de drept internațional în materie de anexiune.

Un împrișinat născut în România, din părinți supuși Austro-Ungari, originari din Făgăraș și stabiliți în România, domiciliat el însuși în România, nu poate fi considerat că a căpătat calitatea de cetățean român prin faptul anexiunii Transilvaniei și prin efectul decretului lege din 11 Decembrie 1918, de oarece el nefiind nici domiciliat, nici născut acolo, și neputând fi considerat nici ca originar din acele ținuturi, întrucât Transilvania nu forma o unitate politică, ci numai o unitate etnică românească, nu poate intra în condițiunile nici unuia din sistemele universalmente admise de doctrină în materie de anexiune. Cu atât mai puțin i se poate aplica sistemul după care s'a făcut anexiunea Dobrogei și Cadrilaterului.

Așa dar, acest împrișinat, chiar dacă și-a făcut studiile de drept la Facultatea din București, nu poate fi înscris în Baroul de Ilfov, el făcând parte dintr-o categorie de streini anexați a cărora naționalitate câtă a fi reglementată în mod expres și ulterior.

Curtea,

Având în vedere cererea înreg. la No. 1001 din 9 Mai 1919 făcută de Arthur Goldberger, licențiat în drept, domiciliat în București, pentru înscrierea sa în lista avocaților din Baroul de Ilfov, cum și apelul declarat conex, introdus de acelaș prin petițiunea înreg. la No. 2755 din 11 Iunie în contra deciziei cu No. 238 din 2 Iunie 1919 a Consiliului de Disciplină al zisului Barou, prin cari i s'a respins cererea de a fi înscris ca avocat;

Având în vedere concluziunile petiționarului apelant, deciziunea apelată și concluziunile puse oral de delegatul Baroului de Ilfov;

Considerând că din toate acestea rezultă că Arthur Goldberger, născut în România (Galați) la anul 1887, din părinți supuși Austro-Ungariei (tatăl său originar din Făgăraș-Transilvania) dar stabiliți în România de mai mult timp, și-a făcut studiile în țară obținând diploma de licențiat în drept de la Universitatea din București, titlu pe temeiul căruia a solicitat la 1 Martie a. c. Baroului de Ilfov înscrierea sa ca avocat, invocând calitatea sa de cetățean român, dobândită prin faptul anexiunii Transilvaniei la România; că zisul Barou întârziind soluționarea cererii, Goldberger s'a adresat direct acestei Curți conform art. 10 din legea pentru organizarea Corpului de avocați, spre a se decide, pentru acelaș motiv, înscrierea sa în tabloul avocaților respectivi; că în urmă, Consiliul de disciplină statuând asupra cererii, Goldberger a făcut apel repartizat tot acestei Secțiuni a Curței, care declarând conex apelul cu cererea directă a numitului urmează a se pronunța asupra lor prin aceeași deciziune;

Având în vedere că Consiliul de disciplină a respins prin deciziunea apelată cererea lui Goldberger pentru motivele că de și prin decretul-lege din 11 Decembrie 1918 al Guvernului României se arată limitele ținuturilor încorporate la Regat conform votului din Alba Iulia, decret care este obligator pentru toate jurisdicțiunile din coprișul țării, însă nici un text de lege nu hotărăște care anume locuitori ai acestor ținuturi devin cetățeni români; că doctrina dreptului internațional fiind împărțită între mai multe sisteme și tratatele de pace de până astăzi consfințind în cazuri de anexiune, când unul, când altul din aceste sisteme, instanțele nu se pot încă pronunța în lipsă de tratat sau de lege internă, căci ar fi să facă ele legea pe care o aplică;

Având în vedere, dar, că cestiunea dedusă înaintea acestei

Curți atât prin cererea directă cât și prin efectul devolutiv al apelului este aceea de a se ști dacă petiționarul apelant Arthur Goldberger trebuie să fie considerat cetățean român în urma decretului lege din 11 Decembrie 1918 al guvernului Regatului Român, care confirmă unirea ținuturilor de peste munți, foste ungare, locuite de români cu România, conform hotărârei adunării naționale de la Alba Iulia din ^{18 Noiembrie 1918,} 1 Decembrie 1918;

Considerând că incorporarea la România a acestor ținuturi cu populație în majoritate românească, nu este numai rezultatul faptelor de arme, care au silit statele dușmane să ceară pacea, declarându-se învinse; această anexiune cu un caracter deosebit este și unul din rezultatele la care au tins Marele Puteri aliate nouă în ultimul război mondial și anume: liberarea popoarelor subjugate prin aplicarea principiului auto-determinării, după care ori ce anexiune de teritorii trebuie să corespundă expresiunii formal și liber exprimate a populației respective;

Considerând că prin votul Adunării Naționale din Alba-Iulia, dat de reprezentanții populației românești din toate ținuturile Ungariei, locuite în majoritate de români conform principiului auto-determinării s'a declarat unirea cu Regatul României, vot ce a fost consfințit și de Guvernul Statului Român prin decretul lege No. 3631 din 11 Decembrie 1918, care a confirmat unirea la Regat a tuturor acestor ținuturi în limitele arătate prin hotărârea de la Alba-Iulia, iar prin dispozițiuni ulterioare s'au luat măsuri de ordin militar și administrativ menite să asigure și să consolideze această incorporare, fără însă ca până în prezent să se fi stabilit, care este situațiunea tuturor naționalităților ungare din zisele ținuturi ca efect al anexiunii, cum s'a făcut pentru Bucovina sau Basarabia;

Considerând că necontestat decretul-lege în chestiune formează actul în virtutea căruia se realizează anexiunea, întru cât conține manifestarea expresă de voință a Statului Român de a anexa ținuturile arătate în hotărârea de la Alba-Iulia, așa că determinarea efectelor anexiunii ar rămâne numai o chestiune de interpretare a acestui decret;

Considerând că în tăcerea decretului, trebuie să se conchidă ori că guvernul român a înțeles ca determinarea efectelor actului său să se facă potrivit regulilor de drept internațional în materie de anexiune, sau a acelor, deja aplicate în tratatele diplomatice și actele legislative române relative la anexiuni anterioare (Dobrogea și Cadrilaterul Dobrogei), ori a înțeles ca să rezerve Congresului de Pace de la Paris rezolvarea acestei chestiuni în legătură poate cu aceea a minorităților etnice, declarațiunile prin presă ale reprezentanților Statului Român la acest Congres, invocate de petiționarul apelant, neputând constitui în această materie așa de delicată lămuriri de natură să completeze textul decretului de anexiune;

Considerând că, în teoria cea mai liberală, desnaționalizarea are loc chiar în momentul anexiunii, indiferent de tratat internațional, lege sau convențiune și naționalii vechiului stat dobândesc în mod general și colectiv naționalitatea Statului anexant, prin însuși faptul anexiunii, sub condițiunea rezulterii a unei opțiuni contrarie;

Considerând că dacă acesta este momentul în care se operează desnaționalizarea supușilor teritoriului anexat, doctrina de drept internațional și jurisprudența este încă împărțită în ce privește persoanele atinse prin anexiune, dar petiționarul apelant Goldberger nu se găsește în nici una din situațiunile de fapt cerute pentru a fi îndreptățit să reclame calitatea de cetățean român prin efectul anexiunii, căci dacă se ține seama de sistemele preconizate până astăzi și aplicate în parte de diferitele tratate diplomatice, numitul nu se poate prevala de concluziunile nici unuia din aceste sisteme;

Considerând, într'adevăr, că Arthur Goldberger nu are domiciliul în teritoriul anexat, dânsul fiind stabilit în România ca și părinții săi; nu este nici originar din țara anexată, căci este născut în România (Galați) și nu pe solul vreunui ținut incorporat, (tatăl său este născut în Făgăraș, Transilvania, însă legăturile de filiațiune neîntrând după acest sistem în conținutul noțiunii de originar, petiționarul apelant nu poate veni cu dreptul tatălui său); este și mai puțin des-

naționalizabil după sistemul care cere a fi originar și domiciliat în teritoriul anexat; nici după al patrulea sistem care aplică doctrina *originei* pentru un teritoriu făcând parte din un Stat fracționat în provincii sau format din o confederațiune de state și doctrina *domiciliului*, când e vorba de desmembrarea unei părți constituind o unitate politică, de care ce Goldberger nu este originar din Făgăraș, cum s'a arătat mai sus; nici domiciliat în vreun ținut anexat; iar Transilvania și cele lalte teritorii românești din Ungaria de și formează unități etnice distincte fiind locuite în mase compacte de populație românească, nu constituiesc însă, în momentul anexiunii, unități politice a parte de Statul Ungar; în al cincilea sistem pierde vechea lor naționalitate *tot o dată și originarii și domiciliarii*, ceea ce nu este cazul petiționarului apelant; în fine, chiar în ipoteza cea mai favorabilă pentru teza, susținută de o parte din jurisconșulți moderni, că atunci când anexiunea privește un stat întreg sau o parte a unui stat, care și-a conservat individualitatea sa proprie, ea coprinde neapărat pe toți naționalii săi sau pe toți cari ar depinde de această parte de stat ori care ar fi locul nașterii sau al domiciliului lor nu poate avea aplicațiune față de Arthur Goldberger, căci dacă îndeplinește condițiunea de a fi născut și domiciliat în afară de Transilvania anexată, ace t ținut care a făcut parte politică (prin constituțiunea dualistă din anul 1867) din Ungaria și-a păstrat individualitatea sa proprie, însă numai etnică, prin populațiunea ce l'a locuit și-l locuiește în majoritate, care este românească, iar nu pentru foștii locuitori de alt neam, plecați de acolo fără gând de înapoere; că, dar, s'himbarea de supușenie, după acest sistem, ar atinge numai persoanele de origină română, ardeleană, indiferent de locul nașterii sau domiciliului lor în momentul anexiunii, căci românii singuri, ca popor distinct și autohton, dau individualitatea proprie ținutului de unde își trag origina în sensul larg al acestui termen, ceea ce concordă și cu votul național de la Alba-Iulia, întărit prin decretul-lege de care ne ocupăm;

Considerând că, dacă ar fi locul să se interpreteze decretul-lege de anexiune conform tratatelor și actelor legislative anterioare cu privire la anexiunea Dobrogei (1878) și a Cadrilaterului din Dobrogea (1913), după care desnaționalizarea locuitorilor supuși otomani sau bulgari ai ținuturilor anexate la România a atins numai pe aceia cari și aveau domiciliul în Dobrogea la datele indicate în tratate sau rezerva opțiunei contrarie, aceste precedente duc un argument mai mult în contra cererii de față;

Considerând că până la regularea definitivă, fie prin tratatul Congresului de la Paris, fie prin o lege internă a naționalității locuitorilor ținuturilor anexate din Ungaria, care va putea sau să întindă desnaționalizarea asupra tuturor indigenilor unguri din Transilvania și cele lalte ținuturi, fără deosebire de locul nașterii, domiciliului său de origină, sau să o restrângă numai la anume categorii din acești supuși unguri, Curtea constată că Arthur Goldberger, în starea tranzitorie actuală, nu îndeplinește condițiunile cerute de doctrina de drept internațional pentru a fi considerat că a pierdut naționalitatea ungară, nici nu se găsește în situațiunea determinată prin tratatele și legile făcute de România relativ la anexiunile anterioare;

Considerând că față de cele de mai sus, cererea petiționarului (apelant) adresată direct acestei Curți pentru înscrierea sa în tabloul avocaților din Baroul de Ilfov este nefondată și urmează a fi respinsă;

Că, prin consecință, apelul său contra deciziunei aceluia Barou se găsește fără interes și Curtea cată a-l respinge ca atare;

(ss) N. C. Schina; Gr. Conduratu; M. Mozgos.

Opiniune:

Asupra apelului d-lui Artur Goldberger, făcut prin petiția înregistrată la No. 2755/919 în contra deciziiei Consiliului de disciplină al Baroului de Ilfov, prin care i s'a respins cererea de a fi înscris ca avocat în Baroul de Ilfov;

Având în vedere că reclamantul Artur Goldberger a mai cerut și prin petiția înreg. la No. 1001/919 direct înaintea

Curtei de apel, conform legii Corpului de avocați, de a dispune înscrierea sa ca avocat în Baroul de Ilfov;

Având în vedere că Curtea, pentru o bună administrație a justiției, prin jurnalul său cu No. 1485/919 a conexas ambele acestei cereri și a dispus judecata lor împreună:

Având în vedere că din actele din dosar, din desbaterile orale urmate în instanță, cum și din concluziunile scrise depuse de părți, se constată că reclamantul Artur Goldberger este născut la Galați din părinți supuși Austro-ungari, originari și domiciliați în Transilvania, ținutul Făgărașului, venit în Regatul Român pentru a-și face studiile și a obținut diploma de licențiat în drept, de la Facultatea de drept din București;

Având în vedere că chestiunea dedusă judecății Curții este de a se ști dacă reclamantul Artur Goldberger, prin alipirea Transilvaniei către Statul Român, a dobândit naționalitatea de român;

Având în vedere că, în drept se recunoaște că străinii, în afară de modul de a dobândi naționalitatea prin naturalizare o mai auzițiunează între altele, și prin anexiunea de teritorii;

Având în vedere că anexiunea unei provincii la o altă țară, fie prin unire, sau în urma unei cuceriri, face ca toți locuitorii provinciei anexate să-și piardă naționalitatea lor și s'o dobândească pe aceea a Statului cuceritor sau a celui a de care s'a alipit; că schimbarea de naționalitate se operează *ipso facto* în însuși momentul anexiunii, iar aceasta se legitimează pe considerația exercitării suveranității, care nu poate fi efectivă de cât când se exercită asupra cetățenilor, lucru ce nu ar fi dacă ar fi știrbită și nu s'ar exercita de cât asupra teritoriului și pe rațiunea interesului Statului care exige să fie promptă ca să aibă cât mai mulți supuși fiind că aceștia constituie forța lui;

Având în vedere că, dacă asupra acestei chestiuni, în principiu, există discuție, ea nu mai poate avea loc în speță căci atât *decretul-lege* din 11 Decembrie 1918, publicat în Monitorul Oficial din 13 Decembrie 1918, care reprezintă voința Statului anexant, atât voința ținuturilor Transilvaniei, Statul anexat, atât voința ținuturilor Transilvaniei, Statul anexat, reprezentat prin actul de unire din 1 Decembrie 1918 de la Alba Iulia, cât și diferitele măsuri legislative de organizare a acestor ținuturi fac vădit acordul lor de voință de a schimba naționalitatea în însuși acel moment;

Având în vedere, dacă este constant în drept că străinii pot dobândi naționalitatea prin anexiunea de teritoriu, chestiunea ce mai rămâne a se ști este: care sunt persoanele care se bucură de această schimbare;

Având în vedere că, deși această chestiune este viu controversată, totuși sistemul în cazul anexiunii unei țări întregi sau a unei provincii cu individualitate proprie bine determinată, schimbării de naționalitate care operează nu numai pentru cei domiciliați în acel teritoriu, dar și pentru *originari nedomiciliați* este cel mai mult admis;

Având în vedere că este adevărat că, în principiu, poate fi discuție, ea însă a fost înlăturată de Statul Român, adoptând acest sistem și aceasta reese;

a) Guvernul, cu ocazia decretării legii pentru în cetățenirea stărilor, în raportul care o însoțea către Majestatea sa Regele, declară că se recunoaște în *România-Nouă* tuturor cetățenilor din ținuturile liberate, fără deosebire de naționalitate, deplinitatea drepturilor civile și politice;

b) Cu ocazia discuției ce s'a urmat la Paris, Primul Ministru a repetat că sunt cetățeni români toți cetățenii noilor teritorii desrobite, care nu doresc o altă supușenie, cu alte cuvinte s'a recunoscut calitatea de român tuturor cetățenilor indiferent de origină sau domiciliu și indiferent de naționalitate;

Că, dar, așa fiind, întru cât reclamantul Artur Goldberger, dobândind naționalitatea de român prin anexiunea teritoriului Transilvaniei, el este îndreptat a fi înscris ca avocat în Baroul de Ilfov.

Pentru aceste motive, sunt de părere a se admite apelul, a se reforma decizia apelată și în consecință a se înscrî Artur Goldberger în tabloul avocaților din județul Ilfov.

(s) P Hagiopol,

NOTA. — Artur Goldberger, supus austriac, născut în Galați și domiciliat în București, cere înscrierea în baroul Capitalei, în baza decretului lege din 11 Dec. 1918, de oarece, a zis el, fiind născut din părinți domiciliați în Făgăraș, a devenit român prin anexiune.

Curtea de apel s. III, în majoritate, îi respinge cererea; D. consilier Hagiopol face opinie separată și crede că cererea lui Goldberger trebuie admisă.

Amândouă soluțiunile sunt respectabile și nu se contrazic decât în aparență.

1) La prima vedere chestiunea pare a fi o chestie de drept internațional — dacă o examinăm mai de aproape, cădem în dreptul intern și poate chiar alături de drept.

Pentru a ști dacă Goldberger a devenit cetățean român, toată lumea, adică Goldberger, Curtea în majoritate și opinia separată, invoacă principiile anexiunii, cari cer imperios ca locuitorii unei provincii anexate să capete *«ipso facto»* naționalitatea Statului care anexează, pentru diferite considerente în deosebte cunoscută. Foarte bine, dar despre care anexiune e vorba? Doctrina dreptului internațional, atunci când discută chestiunea, se ocupă ea de orice anexiune în înțelesul etimologic al cuvântului sau numai de cea anexiune specială, rezultat al tratatelor de pace?

A pune chestiunea este a o rezolvi și a insista asupra ei, este a face literatură juridică ieftină în momentul acesta când toate sunt scumpe: nici un principiu de drept nu cere imperios ca locuitorii unei provincii cedate să-și piardă naționalitatea pentru a căpăta una nouă; Statele contractante regulează această chestiune împreună cu multe altele, prin tratate, de oarece se susține de toată lumea că Statul care anexează are un interes de prima ordine ca locuitorii provinciei anexate să capete naționalitatea sa.

Așa cum pun eu chestiunea ¹⁾ ea ese din cadrul obicinuit, dar oricum ar fi, un lucru e sigur și anume că toată doctrina pe care onorata Curte în majoritate și minoritate a consultat-o asupra anexiunii, nu are în vedere decât anexiunea care rezultă dintr'un tratat internațional, îmbrăcat cu toate formele legale; orice altă anexiune, în înțelesul etimologic al cuvântului, este o chestie de fapt care intră în capitolul ocupațiunii, produce o serie de consecințe juridice, dar nu acela al deznationalizării locuitorilor, chiar când aceștia ar cere alipirea la Statul care ocupă și chiar când acesta ar decreta printr'o lege internă alipirea provinciei ocupate. — Belgia, Nordul Franței, Muntenia au fost ocupate de nemți ani de zile și nimeni nu s'a gândit vreodată, nici măcar în Germania că belgienii, francezii și românii au devenit nemți prin faptul ocupațiunii. —

Dacă ar fi destul ca locuitorii unei provincii să devină romani, numai fiindcă au cerut lucrul acesta într'o formă ori și care, apoi cine ne-ar împiedica pe noi ca, printr'o lege internă, să declarăm anexat întreg Banatul sau o parte din Macedonia sau chiar un quartier din New-York, locuit de evrei de ai noștri?

Toate aceste situațiuni sunt simple fapte pe cari dreptul internațional le ignorează sau mai exact le ignora până la conferința păcii de astăzi, rămânând să vedem ce va face dreptul internațional de mâine.

Până atunci atât în doctrină, cât și pentru toate

1) Așa cum pun eu chestiunea rezultă că s'ar putea prevedea într'un tratat internațional ca locuitorii provinciei anexate să nu piardă naționalitatea Statului care cedează. Doctrina nu examinează chestiunea, dar soluția mi se pare în afară de orice discuție.

tribunalele din lume, afară de acele românești, locuitorii din Transilvania, nu au devenit până acum români și trebuie să așteptăm încheierea tratatului de pace cu Austria și Ungaria pentru a ști care e soarta lor.

2) Cu aceste observațiuni ieșim din dreptul internațional și intrăm în dreptul intern, unde găsim decretul lege din Dec. 1918 pe care judecătorii noștri trebuie să-l aplice ca pe orice altă lege, fără să se preocupe dacă acest decret calcă sau nu principiile dreptului internațional și fără să se preocupe de toate dificultățile la care va da naștere în lumea internațională aplicarea decretului-lege.

Așa fiind, chestiunea rezolvită de Curte se simplifică foarte mult și pentru a ști dacă Goldberger a devenit sau nu român, este destul să consultăm textul decretului sau la nevoie intențiunea legiuitorului și în cazul când textul nu prevede chestiunea, iar legiuitorul nu a avut nici o intențiune, să lăsăm pe judecători să dea soluția pe care o vor crede mai potrivită cu interesele românești și fără să se preocupe prea mult de opinia autorilor.

Curtea, ajunsă aici, are ea vreo îngrădire în chestiunea noastră, sau cu alte cuvinte este vreun principiu de drept pe care Curtea trebuie să-l aplice? Nici unul credem noi.

Principiile în materie de anexiune cer un singur lucru și anume ca nimeni să nu fie obligat să-și schimbe naționalitatea fără voia lui și mai cu seamă ca nimeni să nu fie obligat să aibă o naționalitate pentru vecie, adică fără a putea scăpa de ea.

De aici ar părea să rezulte că anexiunea unei provincii nu ar trebui să aibă nici o influență asupra naționalității locuitorilor ei, dar principiile cari trăiesc din tranzacții, sunt foarte satisfăcute cu soluția doctrinei în materie de anexiuni, care desnaționalizează pe toți locuitorii, dar le recunoaște un drept de opțiune pentru prima lor naționalitate.

În aceste condițiuni pentru ca să știm cari sunt locuitorii unei provincii care își schimbă naționalitatea în cazul unei anexiuni, cel d'întâi lucru pe care trebuie să-l facem este să consultăm textul tratatului de anexiune, de oarece Statele contractante, sub rezerva respectării principiului de mai sus, sunt libere să hotărască cari sunt indivizii cari își perd vechea lor naționalitate și cari sunt aceia cari și-o păstrează. În fapt însă se întâmplă că tratatele nu sunt nici odată destul de clare, astfel încât doctrina și tribunalele diferitelor țări, chemate să le interpreteze, au inventat un număr de sisteme, toate de valoare aproape egale și cari au la bază o chestiune de sentiment; căci pe când doctrina și tribunalele țării care a pierdut provincia cere cât mai multe condițiuni pentru ca un individ să-și fi pierdut naționalitatea de origină, doctrina și tribunalele Statului care anexează sunt foarte largi și au o tendință naturală să susțină că toți locuitorii provinciei anexate și-au pierdut naționalitatea.

De aici rezultă că cele 4 sisteme cunoscute nu sunt singurele posibile, că mai este loc să se mai inventeze și altele, a căror valoare juridică va fi aceeași și că prin urmare judecătorii noștri vor putea cu ușurință inventa un sistem în baza căruia să declare român pe orice individ din Transilvania, care nu intră în cadrul nici unuia din sistemele cunoscute, dacă interesele românești reclamă acest lucru.

Soluția noastră poate să surprindă la prima vedere, dar este de o logică impecabilă și sunt sigur că dacă a-și cerceta faptele cari au dat naștere diferitelor sisteme cari regulează chestiunea, ași întări și mai mult con-

cluzia la care am ajuns. De altfel D. Weiss în nota 1 din vol. 1 pg. 524, citează un nou sistem de desnaționalizare în caz de anexiune, al D-lui Brunet, sistem care mi se pare tot așa de juridic ca și celelalte, și de unde conchid că mai este loc și pentru altele, atunci când nevoia și sentimentul le va cere.

Curtea de apel nu admite de sigur felul nostru de a vedea, deoarece după ce constată că decretul lege hotărăște numai în principiu anexiunea Transilvaniei, fără să spuie care anume locuitori au devenit români, se adresează diferitelor sisteme doctrinare cunoscute pentru a le întreba dacă Goldberger a devenit sau nu român și pentru că toate aceste sisteme cere neaparat ca individul să fie sau născut sau domiciliat în provincia anexată, Curtea decide cu multă seninătate că Goldberger nu a devenit român, deoarece în loc să fie domiciliat sau născut în Transilvania, este născut și domiciliat în țara românească.

Să se recunoască cu noi că rezultatul e absurd : să te tragi din părinți născuți și domiciliați în Transilvania, care devin români prin decretul-lege din Dec. 1918, și să nu devii român numai, fiind că ai fost născut în România unde ai locuit în totdeauna și unde locuiești și acum ?!

Și asta știți pentru ce ? Pentru că doctrina la care se adresează Curtea nu a prevăzut chestiunea. E bine să consultăm în totdeauna pe acei care s'au pronunțat înaintea noastră asupra unei chestiuni, când nu ar fi decât să profităm de munca altora, dar să adoptăm în totdeauna o soluție pe care mintea noastră o dezaproabă numai fiind că am găsit-o în autori străini, ori cât de cunoscute ar fi ei, este un procedeu care nu e permis decât oamenilor foarte tineri.

Din două lucruri unul : sau Curtea refuză lui Goldberger calitatea de cetățean român, fiind că crede că sistemul cel bun în materie de anexiune este acela care desnaționalizează numai pe indivizii născuți sau domiciliați în provincia anexată și atunci ajunge la o soluție absurdă, de oarece Goldberger care se trage din părinți născuți și domiciliați în Făgăraș, este respins numai fiind că e născut și domiciliat în țară la noi, sau Curtea refuză să recunoască calitatea de român, numai din cauză că nu a găsit în doctrina străină la care s'a adresat, cazul lui Goldberger, care nu intră în nici unul din sistemele cunoscute, și atunci comite o eroare de drept, căci după cum am explicat mai sus, nici un principiu nu se opune, ca la sistemele cunoscute să mai adăugăm și altele, și în aceste condiții este imposibil să nu inventăm unul pentru cazul Goldberger.

De altfel onorata Curte care își dă osteneala aproape inutilă să discute cu deamănuntul, toate sistemele de desnaționalizarea, putea găsi în Weiss la locul citat de noi mai sus, un sistem nou făcut parcă în adins pentru Goldberger, care dă cuvântului «originar» tocmai înțelesul care trebuie : «appartenir à un pays, par son origine, veut dire appartenir à une famille qui est fixée dans ce pays, ou qui y a été longtemps fixée, qui ne l'a pas abandonné sans esprit de retour, de telle sorte qu'on considère les membres de cette famille comme les naturels de ce pays qu'on désigne par le nom de la province : Savoyards, Alsaciens-Lorrains etc

Nu mai grație acestui sistem puțin cunoscut, D. consilier Hagiopol, dacă l-a cunoscut, poate să considere pe Goldberger ca cetățean român, de oarece D-sa crede că sistemul cel bun este acela care desnaționalizează pe locuitorii *originari*, și în acest sistem, cuvântul *originar* înseamnă indivizii născuți în provincia cedată, iar Goldberger este născut în Galați.

În rezumat, chestiunea supusă Curții de apel nu este o chestiune de drept internațional, ci de drept intern, regulată de decretul-lege din 11 Dec. 1918; legiuitorul nostru putea să considere ca români pe toți locuitorii cari se află în Transilvania, sau numai pe o parte dintr-ânșii iar tribunalele noastre sunt obligate să aplice legea, fără să se preocupe dacă calcă sau respectă principiile dreptului internațional — fiindcă decretul-lege nu consacră decât principiul anexiunii, fără să intre în detalii; judecătorii sunt aceia cari trebuie să ne spuie ce condițiuni trebuie să îndeplinească un locuitor din Transilvania pentru ca să poată fi considerat că a devenit român.

Sistemele propuse de doctrină nu sunt limitative și tribunalele noastre pot inventa orice alt sistem când interesele românești îl reclamă, cu respectarea principiului care cere ca nimeni să nu capete o naționalitate fără voia lui, sau mai exact, ca nimeni să nu capete o naționalitate fără ca la un moment dat să nu poată renunța la ea.

Chestiunea mi s'a părut simplă și de aceea nu am insistat prea mult asupra ei — se poate să nu fi fost în destul de clar și sunt gata să reviu dacă va fi nevoie.

ALFRED JUVARA.

TRIBUNALUL DOLJ, S. COM. ȘI DE NOTARIAT

Audiența de la 15 Mai 1919

Președinția d-lui C. CĂZĂNESCU, judecător

Proces-verbal No. 3497

Perimare. — Cererea de perimare a unui apel, suspendată. — Dacă apelantul poate să redeschidă valabil procesul de fond. — Soluție afirmativă. — Art. 257, pr. civ.*

Dacă cererea de perimare a unui apel este suspendată, apelantul poate să redeschidă valabil apelul său, chiar dacă el a fost citat în cererea de perimare și chiar dacă s'ar fi îndeplinit dispozițiunile art. 257 pr. civ., și fără a se ține seamă de legea măsurilor excepționale.

Tribunalul,

Având în vedere că, de către intimata Banca Țărei din Craiova, prin petiția înregistrată la No. 7512 din 23 Februarie 1916, s'a cerut perimarea apelului făcut de Direcția Teatrului Național din Craiova în contra cărții Judelui Ocolului Urban Craiova No. 3241/914, fixându-se ziua de 28 Martie 1916 pentru judecarea cererii de perimare.

Având în vedere că în ziua de 28 Martie 1916 judecarea cererii de perimare a fost suspendată prin jurnalul No. 3205, din cauza neprezentării părților, și după cum rezultă din lucrările din dosar, până în prezent, nu s'a mai făcut nici o cerere de redeschidere a acelei perimări, iar cu petiția înregistrată la No. 11120 din 16 Martie 1919, Direcțiunea Teatrului Național din Craiova a cerut redeschiderea apelului făcut de aceea Direcțiune și suspendat prin jurnalul No. 1969/919 și asupra cărei cereri s'a fixat termenul de azi pentru judecare.

Considerând că întrucât se constată că cererea de perimare a fost suspendată pentru neprezentarea părților în ziua de 28 Martie 1916, fără ca până azi să fi fost redeschisă, ea nu poate fi pusă în discuție azi când procedura este îndeplinită în redeschiderea apelului și suspendarea judecării apelului nu se poate face întrucât

intimata urma să fie diligentă și să fi cerut și ea redeschiderea cererii de perimare.

Pentru aceste motive, constată că azi nu se poate judeca decât cererea de redeschidere a apelului făcut de Direcția Teatrului Național, întrucât cererea de perimare se găsește suspendată.

S'a comunicat aceasta părților și d-l S. avocatul apelantei având cuvântul în fond, etc. . .

(ss) C. Căzănescu; Al. Hagi Gheorghe

Grefier (ss) T. Zamfirescu

NOTĂ. — Tribunalul constată că cererea Băncii Țărei de a obține perimarea apelului, făcut de Teatrul Național, a fost suspendată, deci procedura a fost îndeplinită, sau, cu alte cuvinte, că Teatrul luase cunoștința de cererea Băncii și numai prin neprezentarea părților, cererea de perimare s'a suspendat. Prin urmare, ce trebuie să reținem, este că Teatrului Național i se pusese în cunoștință, prin citare, cererea de perimare, îndeplinindu-se în același timp, după cum se constată din dosar, și formalitățile cerute de alin. 5 al art. 257 pr. civ. și fără ca Teatrul Național să fi luat vre-o măsură de procedură, sau alta, până la suspendarea cererii de perimare.

Așa dar, în definitiv, trebuie să constatăm un drept câștigat al Băncii Țărei față de Teatrul Național, drept care, neapărat, nu se poate presupune ca pierdut, decât prin năndeplinirea prescripțiunilor legii, sau printr-o renunțare precisă a părții în favoarea căreia el a fost stabilit, fie această renunțare expresă sau tacită.

Trebuie să mai spunem că cererea de redeschidere a apelului Teatrului Național, a cărui perimare se ceruse de Banca Țărei, s'a dat după război.

Acum chestiunea este: putea Tribunalul să judece apelul Teatrului cu toată opunerea părții adverse? Putea Tribunalul, în mod legal, să judece un apel perimat în realitate, dar care nu era numai consfințit printr-o hotărîre judecătorească?

În baza cărui text de lege Tribunalul judecă apelul Teatrului neținând socoteală de cererea de perimare?

Era perimarea apelului, în speța noastră, un drept câștigat pentru Banca Țărei față de Teatrul Național?

Dar să scrutăm intenția și litera legii.

Legiuitorul, în expunerea de motive, corespunzătoare art. 257, pr. civ., între altele, spune: «Scopul legiuitorului, la alcătuirea art. 257, care se ocupă de perimare, a fost, fără îndoială, ca judecățile să nu mai poată sta nedeslegate, fără sfârșit. S'a presupus, și cu drept cuvânt, că cine își lasă pricina timp de 2 ani fără ca să se ocupe de dânsa serios, se vede că voește să o abandone, sau n'are însuși încredere în dreptatea ce pretinde să i se facă. În asemenea caz, legiuitorul, ca

să mai împruțineze numărul unor asemenea pricini, *le declară ca și cum n'ar fi existat, le perimă*».

Și mai departe legiuitorul adaugă: „Spre a se corespunde scopului legii și a se da o soluție cât mai urgentă perimărilor, *precum și ca procesele să nu mai renască*, am suprimat opoziția și apelul, etc.».

Iată și textul legii: alin. 5, art. 257, pr. civ.: «Judecătorul îndată ce primește cererea, va ordona de urgență constatarea de fapt a tuturor actelor de procedură a pricinii a cărei perimare se cere, dispunând totdeodată citarea de urgență a părților pentru o zi cât se poate mai apropiată.

„La ziua înfățișării, judecata, după ce va asculta pe părți, se va pronunța asupra cererii de perimare».

Așa dar, atât din expunerea de motive, cât și din textul legii, se stabilește până la evidență un drept născut pentru cel care cere perimarea, drept care nu poate fi pierdut decât numai dacă nu se întrunesc condițiunile cerute de lege, sau dacă partea renunță la el.

Să vedem însă ce s'a decis în jurisprudență.

Cas. I: «Cererea de perimare a unui apel la Tribunal, este valabilă și fără să fie însoțită de dovada plăței taxei citațiunilor, dacă partea voeste a îndeplini procedura prin mijlocirea administrației». ¹⁾

Tot Cas. I: «Cererea de perimare a unui apel la Tribunal, este valabilă și fără să fie însoțită de dovada plăței taxei citațiunilor». ²⁾

Ori, cum poate să fie valabilă o cerere de perimare? Decât că odată înregistrată, ea trebuie să-și urmeze cursul ei, închizându-se totdeodată toată procedura apelului, opoziției, etc., chit că perimarea se va admite sau nu, sau după cum vom explica, se va perima.

Știm că perimarea nu operează de drept, însă odată înaintată, ea trebuie să-și urmeze cursul ei. ³⁾

A fi de părerea Tribunalului mai însemnează și să înmulțim procesele, să fim deci contra scopului urmărit de legiuitor, deoarece, adoptând această părere, vom avea de odată 2 procese între aceleași părți: unul de fond și altul de perimare, ceea ce nu este nici legal, nici util.

E adevărat că sunt jurisprudențe care au admis oarecare discuții atunci când apelantul, oponentul, etc., și-au redeschis apelul, sau opoziția odată cu cererea de perimare, însă aceste jurisprudențe sunt criticabile și în orice caz, de necomparat cu speța judecată de Tribunalul Dolj, secția com. și de not.

Iată din aceste jurisprudențe: «Dacă partea care a introdus o cerere de perimare a scos și citațiile pentru judecarea ei, mai înainte chiar cu

un moment ca oponentul să fi plătit și scos citațiile pentru judecarea opoziției sale în fond, ceea ce se constată din anterioritatea numerilor de citații scoase în perimare, în asemenea caz cererea de redeschidere a opoziției cu caracter contradictoriu, fiind făcută posterior cererii de perimare, deși în aceeași zi, ea este inoperantă și nu poate avea de efect întreruperea cursului perimării ce fusese cerută și pentru care se scosese citațiile anterioare. ⁴⁾

O altă jurisprudență: «Din art. 257, pr. civ., rezultă că perimarea nu operează de drept, prin împlinirea termenului legal de la ultimul act de procedură cu caracter contradictor, *ci trebuie ca partea interesată să o ceară*, dovedind și plata citațiilor.

Prin urmare, dacă oponentul a întrerupt perimarea opoziției sale prin punerea în curs de judecată a opoziției, scoțând citațiile mai înainte ca adversarul său să fi scos citațiile în cererea de perimare, cu drept cuvânt, Tribunalul respinge cererea de perimare». ⁵⁾

Așa dar, toată discuția este în împrejurul momentului când se dau cererile și este permisă numai dacă se admite un spațiu de timp între cereri, altfel odată cererea de perimare dată instanței, cu citațiile plătite și fără ca oponentul să întrerupă cumva cererea de perimare, instanța este câștigată perimării și dreptul este stabilit în mod definitiv pentru cel care cere perimarea, drept care, încă odată repetăm, nu se poate stinge decât pentru neîndeplinirea dispozițiunilor legale, sau dacă partea renunță la acest drept conform legii.

Dar o dovadă și mai mult că nu mai poate fi vorba de o judecată în felul aceleia produsă de Tribunalul Dolj, este și art. 258 pr. civ.: «Perimarea are de efect ca toate actele de procedură și lucrările preparatorii să fie stinse; dreptul însă de a deschide o nouă acțiune nu este stins, dacă nu este prescris».

Mai categoric, credem că nici nu se poate. Legiuitorul, destul de precis, arată drepturile celui care a lăsat în părăsire acțiunea sau apelul său.

În altă ordine de idei, însă, cererea de perimare trebuie privită ca o acțiune, așa că trebuie să urmeze soarta acesteia, din care motiv s'a admis perimarea perimării, părere foarte legală și logică.

Iată o jurisprudență categorică în acest sens: «Cererea de perimare fiind considerată ca o acțiune, întrucât perimarea se judecă contradictoriu, față cu părțile, de aci rezultă că se poate declara perimată și cererea de perimare, dacă partea care

1) Cas. I, din 30 Aprilie 1910, publicată în rezumat în Dan pr. civ., pag. 360, No. 173.

2) Cas. I, Dan, pr. civ., pag. 360, No. 175.

3) Înteleg discuția valabilității cererii de perimare, cum o face Curtea de Apel din Iași, sec. II, publicată în «Justiția dela Iași», anul II, No. 5 și 6, pag. 18.

4) Cas. III, din 20 Februarie 1912, Dan, pr. civ., pag. 360, No. 176.

5) Cas. III, din 5 Oct. 1911, Curierul Judiciar, No. 71 din 1911, pag. 572.

a făcut asemenea cerere a lăsat-o în părăsire, timpul prescripției de lege». 6)

Dar trebuie să mai deducem din această jurisprudență că judecătorii nu pot trece peste cererea de primare, chiar suspendată, decât numai dacă ea este perimată, căci altfel nici nu se poate stabili în principiu perimarea perimării, mai ales când scopul legiuitorului a fost ca «procesele să nu mai renască» și când n'avem nici un text de lege care să ne facă a decide contrariu.

Prin urmare, atât jurisprudența cât și legiuitorul stabilesc un drept câștigat pentru partea care cere primarea, — din momentul cererii, — fie acest drept recunoscut sau nu printr-o hotărîre judecătorească, sau, cu alte cuvinte, poți ca să obții respingerea cererii de primare pentru diferite motive legale, însă nici odată nu poți să redeschizi în mod valabil opoziția, apelul, etc., după ce s'a dat cererea de primare, și mai ales după ce s'a înmănat părții adverse citațiile. 7)

Dar Tribunalul Dolj sec. com. și de not. mai face și alta:

Banca Țărei în ziua sorocită pentru judecarea așa zisei redeschideri a apelului făcut de Teatrul Național dă și ea o cerere de redeschidere a cererii de primare, anexând și timbrele necesare pentru scoaterea citațiilor și în camera de chibzuire, după desbateri, d-l judecător care prezidase Tribunalul, pune rezoluția, deși cererea se dedese înainte de desbateri: «Se va rezolva după pro-

nunțarea procesului de fond al cărui termen este 22 Mai cor.», termen când tribunalul, simțind nevoia unei mature chibzuințe, trebuia să pronunțe hotărîrea ce a pronunțat.

Cu două zile însă înainte de pronunțare, se întâmplă să vie d-l President, titularul acestei secțiuni, care fusese bolnav și fiind sesizat de Banca Țărei asupra cererii de redeschidere a perimării, imediat constată urgența și fixează termenul de 21 Mai cor., anterior pronunțării cu o zi, dar, din cauza imposibilității de a se îndeplini procedura cu 24 ore libere înainte de înfățișare, se amână procesul de primare pentru o dată posterioară datei fixată pentru pronunțare, astfel că Tribunalul în ziua de 22 Mai s'a pronunțat asupra fondului procesului. 8)

O întrebare care se impune este următoarea: Ce ar fi făcut Tribunalul dacă cererea de primare ar fi fost pendinte mai dinainte și cu o dată posterioară datei fixate pentru judecarea fondului? Desigur că ar fi judecat tot așa, căci altfel nici nu se explică rezoluția pusă pe cererea de redeschidere a perimării dată de Banca Țărei.

Mai spunem că Tribunalului i s'a pus în vedere și Legea măsurilor excepționale în privința suspendării termenului.

Conchidem, adăugând că judecata Tribunalului, nu este nici legală, nici juridică și nici echitabilă.

D. M. Constantinescu

Avocat, Craiova

6) C. apel. I, Iași, Dan, pr. civ., pag. 346, No. 45.

7) Tocilescu: «Orice acțiune, opozițiune, contestațiune, apel, recurs sau revizuire, se va perima după simpla cerere a părții interesate și chiar în privința minorilor, interzișilor, etc. Pr. civ. Ediția II, M. Negreanu și Gh. Pop-Șerbănescu.

8) Noi însă suntem de părere că se putea judeca cererea de primare, mai ales că Teatrul luase cunoștință de redeschiderea perimării, chiar în ziua judecării procesului, 15 Mai 1919.

REZUMATELE JURISPRUDENTEI INALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE

CASAȚIE S. I

*Recurent G. G. Timus prin d-l avocat P. Sadoveanu;
Intimat Albert Răscanu „ „ „ V. Minei*

1. Contract de locațiune, verbal și anterior vânzării imobilului.—Opozabilitatea lui față de noul achizitor.—Art. 1441 C. civil; art. 37 și 43 l. măs. excepționale.

Când cineva ocupă un imobil cu chirie în temeiul unui contract verbal de locațiune, anterior vânzării imobilului, contract prelungit de drept în virtutea legii măsurilor excepționale, și instanța de fond face distincție hotărînd că acest contract trebuie să fie mai întâi opozabil noului dobânditor, adică să îndeplinească condițiunile cerute de art. 1441 C. civil, pentru ca chiriașul să poată beneficia de dispozițiile prevăzute în legea autorizând măsuri excepționale, înseamnă că instanța de fond a creiat o distincție pe care legea nu o prevede și violează astfel dispozițiunile art. 37 din legea măsurilor excepționale (*Cas. I, decizia 130 din 23 Iunie 1919, prin care s'a casat sentința Tribunalul Iași s. II No. 268/1918*).

*Recurent Bucur Lungu ca curatore al absentului
M. Schenker prin d-l avocat Netter.*

Intimați Maria și Al. Apostol prin d-nii avocați G. Stroescu și Birnberg.

2. Legea măsurilor excepționale.—Strein expulzat din țară. — Dacă poate în calitate de chiriaș beneficia de prelungirea de drept a contractului de locațiune. — Soluție negativă. — Art. 37 din legea măsurilor excepționale.

Deși este adevărat că legea măsurilor excepționale prelungește de drept contractele de locațiune, aflate în condițiunile legii, și a adus restricțiuni dreptului de proprietate în favoarea chiriașilor, a interpreta că această dispozițiune se aplică fără excepție, chiar pentru cei cari au fost expulzați ca lucrând în contra intereselor țării, ar însemna să se treacă peste scopul și intenția legiuitorului, care a edictat aceste dispozițiuni cu caracter protecționist, nu numai economic-social dar și național, astfel că cel expulzat pentru fapte nepatriotice, nu poate invoca beneficiul unei legi excepționale, decât cu jignirea și nesocotirea intențiunii legiuitorului.

Prin urmare, instanța de fond, ținând seamă de toate acestea și nemărginindu-se numai la o interpretare strictă și literală a art. 37 din legea măsurilor excepționale, departe de a viola acest text de lege, face o bună aplicare și nu comite nici un exces de putere (*Cas. I, decizia 140 din 30 Iunie 1919, prin care s'a respins recursul contra deciziei 45/919 a C. apel București*).

*Recurent Gh. Solomonescu prin d. avocat Poni.
Intimat I. P. Dașă, prin d. avocat Al. Cerban.*

3. Ordonanța prezidențială. — Apel. — Recurs. Admisibilitatea recursului.

Ordonanță prezidențială. — Admiterea sau respingerea ei. — Chestiuni de fapt, de suverană apreciere. Art. 66 bis pr. civ.

Ordonanțele prezidențiale încuviințate de Președintele Tribunalului sau al Curții de Apel se dau conform art. 66 pr. civ. fără drept de opoziție, însă cu dreptul de apel înaintea completului Tribunalului sau Curții din care face parte; întru cât, în textul acestui articol nu se găsește trecută nici o dispozițiune expresă, care să ridice dreptul de recurs contra hotărârilor date în apel asupra ordonanțelor prezidențiale, recursul în principiu este admisibil.

Președintele Tribunalului sau Curții de apel are căderea de a se pronunța în cazuri grabnice pe cale de ordonanță prezidențială asupra cererilor privitoare la păstrarea unui drept, care s'ar păgubi prin vre-o întârziere, ca și pentru înlăturarea piedicilor ce s'ar ivi cu prilejul aducerii la îndeplinire a unui titlu executoriu.

Chestiunea de a se ști dacă cazul este grabnic și dacă dreptul se poate periclita prin întârziere, este o chestiune cu totul de fapt lăsată la suverana apreciere a instanței de fond și deci scapă controlului Curții de Casație (*Cas. I, decizia No. 149 din 2 Iulie 1919, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței Trib. Ilfov secția III No. 220/919*).

CASAȚIE S. II

Recurent G. C. Chiriță, lipsă.

1. Motive de casare. — Recurent. — Obligația de a dezvolta pe larg, nu numai a enunța, motivele de casare.

Recurentul este dator a dezvolta pe larg motivele sale de casare și a arăta în mod dezvoltat temeiurile de drept pe care își sprijină cererea de recurs, pentru ca în acest mod Curtea de casație să-și poată exercita controlul său asupra violărilor sau omisiunilor ce s'ar pretinde că s'au comis de instanțele de fond.

Simpla arătare că s'ar fi interpretat greșit textul legii aplicat, ca în cazul de față: «Greșită interpretare a faptelor și rea aplicațiune a art. 150 c. penal», nu constituie o dezvoltare suficientă a motivului de casare, și enunțarea în mod vag a unui asemenea motiv echivalează cu o nemotivare (*Cas. II, decizia penală 115 din 23 Iunie 919, prin care s'a respins recursul contra deciziei C. ap. Galați I, 31/919*).

Regulament de competență în cauza lui Ion S. Catrinu

2. Abuz de încredere. — Condițiuni cerute. — Art. 327 codul penal.

Pentru a fi loc la aplicațiunea art. 327 c. penal, este necesar ca lucrul ce formează obiectul delictului să fi fost găsit de inculpat pe vre-o uliță sau vreu drum și fiind întrebat să-l tăgăduiască, astfel faptul acesta este considerat ca abuz de încredere. (*Cas. II, decizia penală No. 1161 din 7 Iulie 1919, prin care s'a regulat competența*).

CASAȚIE S. III

Recurent Inginerul D. Goldenberg prin d-l avocat N. Alexandrescu.

Intimată Soc. Vulcan prin d-l avocat N. G. Saita.

1. Legea măsurilor excepționale. — Dacă suspendarea termenelor se aplică și în favoarea persoanelor streine domiciliat în teritoriul ocupat, dar supuse statelor cu care ne găseam în război? Soluție afirmativă. — Art. 3 și 7 legea măs. excepționale.

Conform art. 3 și 7 din legea măsurilor excepționale și a decretelor cari au extins ulterior aplicațiunea acestor texte, rezultă că legiuitorul n'a făcut nici o deosebire între persoanele cărora urmează să se aplice și n'a adus nici o restricțiune în această privință relativ la persoanele domiciliat în România, dar supuse statelor cu care ne găseam în război. A creia această restricțiune pe cale de interpretare, este a viola legea, trecând peste intențiunea legiuitorului.

Prin urmare, bine a judecat Tribunalul când a aplicat efectele suspensiunii termenelor, conform prescripțiilor suscitatorilor articole, unei societăți streine, care pe timpul ocupațiunii streine funcționa în județul Ilfov, unde prin Decretul regal 3170/916 au fost extinse dispozițiunile legii privitoare la suspensiunea termenelor, față de toate persoanele domiciliat aici, fără nici o distincție. Și este dar legală decisiunea luată de instanța de fond că opozițiunea făcută de numita societate într'un proces pendinte înaintea sa, nu s'a putut perima, termenul perempțiunii fiind suspendat prin efectul dispozițiunilor excepționale arătate mai sus. (*Cas. III decizia 2204 din 13 Iunie 1919, prin care s'a respins recursul contra sentinței Trib. Ilfov s. I, 77/919*).

Recurent Ministerul de finanțe prin d-l avocat C. Marinescu-George;

Intimată Zeida Rabinovici prin d-l avocat P. Poni.

2. Competință. — Contravențiune neflagrantă săvârșită sub legea veche a vămilor. — Constatarea ei sub legea nouă. — Aplicarea amenzilor de Ad-ția superioară a vămilor. — Art. 199 din legea generală a vămilor din 1905 și din cea de la 1916.

O contravențiune vamală, săvârșită sub legea veche din 1905, dar descoperită și constatată sub legea modificatoare din 1916, are a se judeca potrivit regulilor de procedură și competență arătate de legea cea nouă, de oarece regulile de procedură și competență au, după principiile constante de drept, efect retroactiv.

Prin urmare, instanța competente să aplice amenda pentru aceste contravențiuni, chiar dacă ele nu au caracterul de flagrant delict, este administrația superioară a vămilor, iar nu Tribunalul, a cărui competență, în materie de aplicare a amenzilor a fost desființată prin legea de la 1916, pentru toate contravențiunile vamale, flagrant și neflagrant (*Cas. III, decizia 218 din 20 Iunie 1919, prin care s'a casat sentința Trib. Suceava 123/916*).

Domnii abonați sunt cu insistență rugați a grăbi achitarea abonamentelor prin mandate postale, fără a mai aștepta alte înștiințări. D-l Dr. Octav Scalat, avocat din Cernăuți, este reprezentantul nostru pentru Bucovina și imputernicit a primi abonamente, publicațiuni și a face încasări. D-l D. Niculescu continuă a ne reprezenta și face încasări în provincie, iar d-l C. Petculescu, în Capitală, cărora rugăm a li se da tot concursul.

Societatea anonimă «Curierul Judiciar»